

**Sjednocená organizace
nevidomých a slabozrakých
České republiky**

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Jsme tu, abychom pomáhali nevidomým.

MOTTO: Nejsme organizace, která za nevidomé rozhoduje a jedná; jsme nevidomí občané, kteří rozhodují a jednají sami za sebe.

Zásady našeho počínání jsou: svépomoc, partnerství, solidarita, úcta k lidské důstojnosti, svobodná volba, zdravý rozum.

Sídlo: Krakovská 21, 110 00 Praha 1

tel.: 221 462 462

fax.: 221 462 461

www.sons.cz

IČ: 65399447

Registrace u MV ČR: II/S-OS/1-30 302/96-R

datum registrace: 3. 7. 1996

OBSAH

Obsah.....	3
Úvodní slovo.....	5
Kdo jsme.....	6
Naše poslání.....	6
Hlavní cíle SONS:	6
Organizační schéma SONS ČR	7
Hlavní ekonomické výsledky za uplynulé období.....	9
Zaměstnanecká politika a osobní náklady	16
Hlavní aktivity SONS ČR v uplynulém období	18
Oddělení pro oblastní odbočky SONS ČR	18
Střediska integračních aktivit - SIA	21
Sociální poradenství (podle § 37 zákona č. 108/2006 Sb.)	22
Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (podle § 66 zákona č. 108/2006 Sb.).....	22
Sociální rehabilitace (podle § 70 zákona č. 108/2006 Sb.).....	22
Právní oddělení.....	23
Odborné sociální poradenství.....	23
Regionální pracoviště Právního oddělení	23
Metodické centrum odstraňování bariér	28
Tyflokabinet - Metodické centrum tyflotechnických pomůcek.....	31
Digitalizace a Navigační centrum.....	33
Knihovna digitálních dokumentů (KDD) - zpřístupňování informací nevidomým a slabozrakým občanům formou digitalizace černotiskových textů	33
Pracoviště technické podpory PTP	37

Středisko vydavatelských a informačních služeb (Redakce Zora)	38
Tyflopomůcky	41
Prodejna tyflopomůcek Praha	41
Prodejna tyflopomůcek Olomouc.....	41
Zahraniční spolupráce	42
Kulturní aktivity.....	44
Organizačně - administrativní činnosti	48
Středisko výcviku vodících psů	49
Dobrovolnická služba	52
Aktivity financované z Evropského sociálního fondu.....	54
Den otevřených dveří	55
Sbírková činnost	56
Seznam dárců, kteří v roce 2012 darovali alespoň částku 10 000 Kč.	59

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení členové SONS, spolupracovníci, příznivci, donátoři, tedy všichni, kdo budete mít zájem začíst se do výroční zprávy Sjedenocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR za rok 2012.

Jako obvykle v ní najdete informace o činnosti a hospodaření našeho občanského sdružení za uplynulý rok. V květnu 2012 proběhlo VIII. Celostátní shromáždění, na kterém došlo ke změně vedení.

Naším hlavním cílem bylo, mimo jiné, zprůhlednit komunikaci se členy, ale i s dalšími zrakově postiženými občany a zároveň co nejvíce vylepšit komunikaci mezi ústředím a našimi odbočkami. V této souvislosti jsme zřídili malé oddělení, které se zabývá přímo vztahy mezi naší základnou a centrem.

Neutěšená finanční situace a probíhající krize, zásadním způsobem neovlivnila kvalitu ani rozsah poskytovaných služeb, proto tedy mohly být požadavky našich klientů průběžně uspokojovány.

Chtěl bych touto cestou poděkovat všem dárcům, kteří nám pomohli zřídit nový výtah v budově SONS v Praze, v Krakovské ulici 21. Tato technicky, organizačně a finančně náročná akce se díky drobným dárcům povedla zdárně dokončit a díky tomu jsme výrazně pomohli k větší bezpečnosti našich klientů.

Rád bych závěrem upřímně poděkoval všem, kdo nám pomáhají naplnit poslání a cíle, které jsme si předsevzali. Tedy všem donátorům, příznivcům, dobrovolníkům, ale samozřejmě také spolupracovníkům, dobrovolným funkcionářům a zaměstnancům našeho občanského sdružení, bez jejichž obětavé práce a entuziasmu bychom vytyčené cíle jen těžko naplnili.

Václav Polášek

Prezident

Více informací nabízejí další stránky této výroční zprávy.

KDO JSME

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky (dále SONS) je občanské sdružení s celostátní působností, které vzniklo 16. 6. 1996 sloučením dvou celostátně působících občanských sdružení občanů s těžkým zrakovým postižením – České unie nevidomých a slabozrakých a Společnosti nevidomých a slabozrakých v ČR. Naše odbočky a odborná střediska se nachází v převážné většině okresů ČR. Své služby však poskytujeme bez ohledu na členství každému, kdo je potřebuje a rozhodne se je využít v námi nabízené podobě.

NAŠE POSLÁNÍ

Posláním Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR je sdružovat a hájit zájmy nevidomých a jinak těžce zrakově postižených občanů a poskytovat konkrétní služby vedoucí k integraci takto postižených občanů do společnosti.

HLAVNÍ CÍLE SONS:

- vyhledávání a kontaktování těžce zrakově postižených občanů včetně osob v akutním stádiu po ztrátě zraku,
- podpora zaměstnanosti nevidomých a slabozrakých občanů,
- podpora setkávání, navazování kontaktů a vzájemná motivace v aktivizačních klubech,
- odstraňování architektonických a informačních bariér pro těžce zrakově postižené občany,
- ověřování nových forem pomoci těžce zrakově postiženým občanům včetně popularizace a osvětlování problematiky zrakového postižení.

Ve spolupráci s dalšími poskytovateli služeb, z nichž mnohé SONS zřídila jako obecně prospěšné společnosti, usilujeme o to, aby síť služeb, jejich návaznost, kvalita a dostupnost, byly co nejlepší.

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA SONS ČR

Základními organizačními jednotkami SONS ČR jsou její oblastní odbočky. Členové oblastní odbočky volí na Oblastním shromáždění své delegáty pro Celostátní shromáždění, které je nejvyšším orgánem SONS. Delegáti na Celostátním shromáždění volí prezidenta, viceprezidenta, přímo volené členy Republikové rady a členy Republikové revizní komise. Republiková rada je kromě přímo volených 7 členů, prezidenta a viceprezidenta tvořena také předsedy 14 krajských koordinačních rad, jejichž působnost odpovídá 14 krajům ČR.

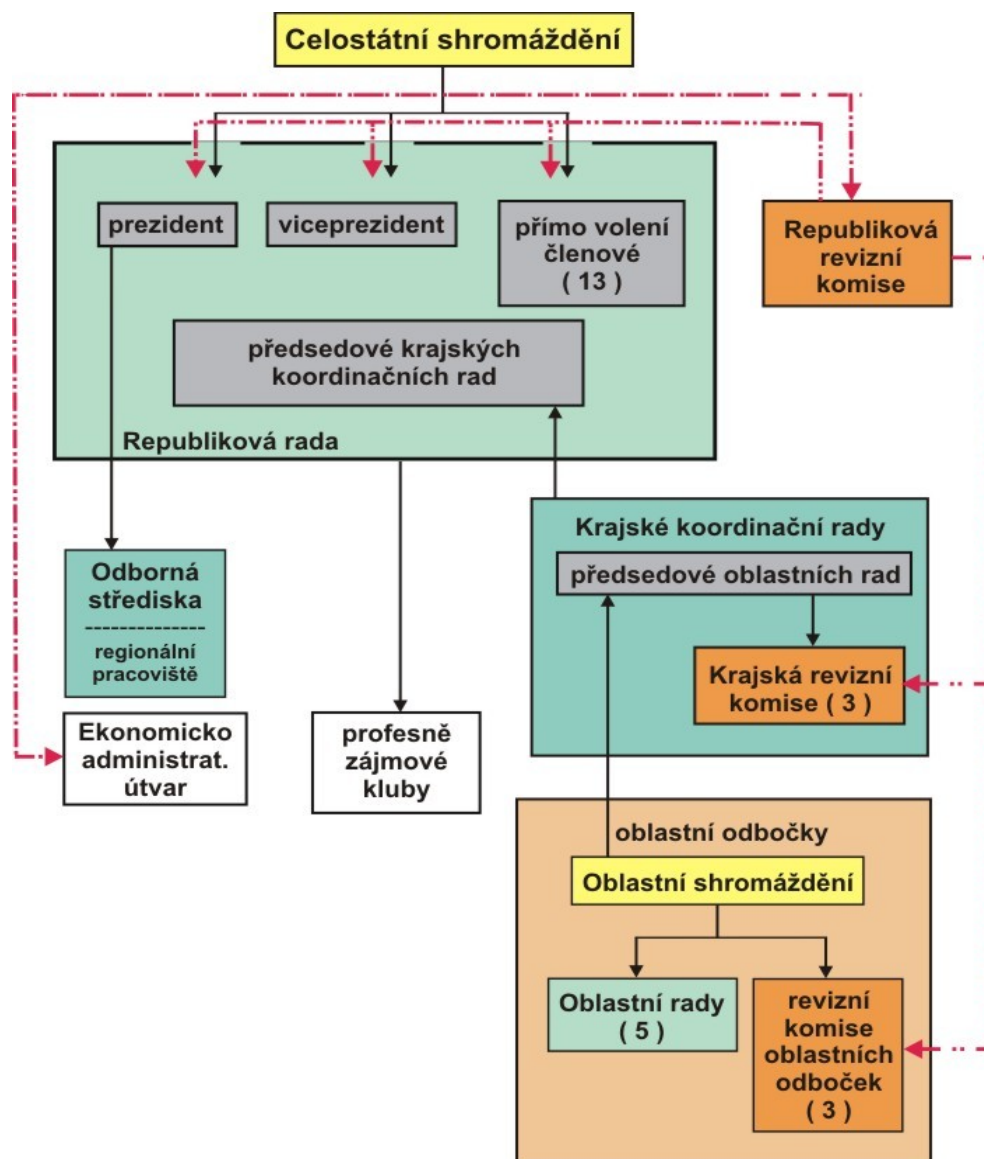
Členové registrovaní v oblastní odbočce volí rovněž na Oblastním shromáždění Oblastní radu, jejíž předseda nebo jiný zvolený zástupce zastupuje oblast v Krajské koordinační radě, která koordinuje činnost SONS na úrovni kraje.

V rámci naplňování svého poslání a s cílem maximálního zefektivnění poskytovaných služeb pro nevidomé založila SONS celou řadu odborných středisek, většina z nich jsou ustaveny jako obecně prospěšné společnosti:

- Tyfloservis, o. p. s.
- Pobytové rehabilitační a rekvalifikační středisko pro nevidomé Dědina, o. p. s.
- TyfloCentrum Brno, o. p. s.
- TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.
- TyfloCentrum Jihlava, o. p. s.
- TyfloCentrum Karlovy vary, o. p. s.
- TyfloCentrum Liberec, o. p. s.
- TyfloCentrum Olomouc, o. p. s.
- TyfloCentrum Ostrava, o. p. s.
- TyfloCentrum Pardubice, o. p. s.
- TyfloCentrum Plzeň, o. p. s.
- TyfloCentrum Praha, o. p. s.
- TyfloCentrum Ústí nad Labem, o. p. s.

- TyfloCentrum Zlín, o. p. s.
- Tyfloklub České Budějovice, o. p. s.
- Taktila s. r. o.

Vztahy mezi jednotlivými orgány a organizačními jednotkami SONS:

HLAVNÍ EKONOMICKÉ VÝSLEDKY ZA UPLYNULÉ OBDOBÍ

V roce 2012 realizovala Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých celkem více než 290 projektů různé velikosti.

Celkové příjmy organizace dosáhly částky 56 399 744,15 Kč. Od roku 2006 jsou dotace z EU vyčleněny samostatně, neboť představují významnou položku rozpočtu organizace.

Struktura příjmů a jejich vývoj za posledních 10 let je zachycena v tabulce č.1.

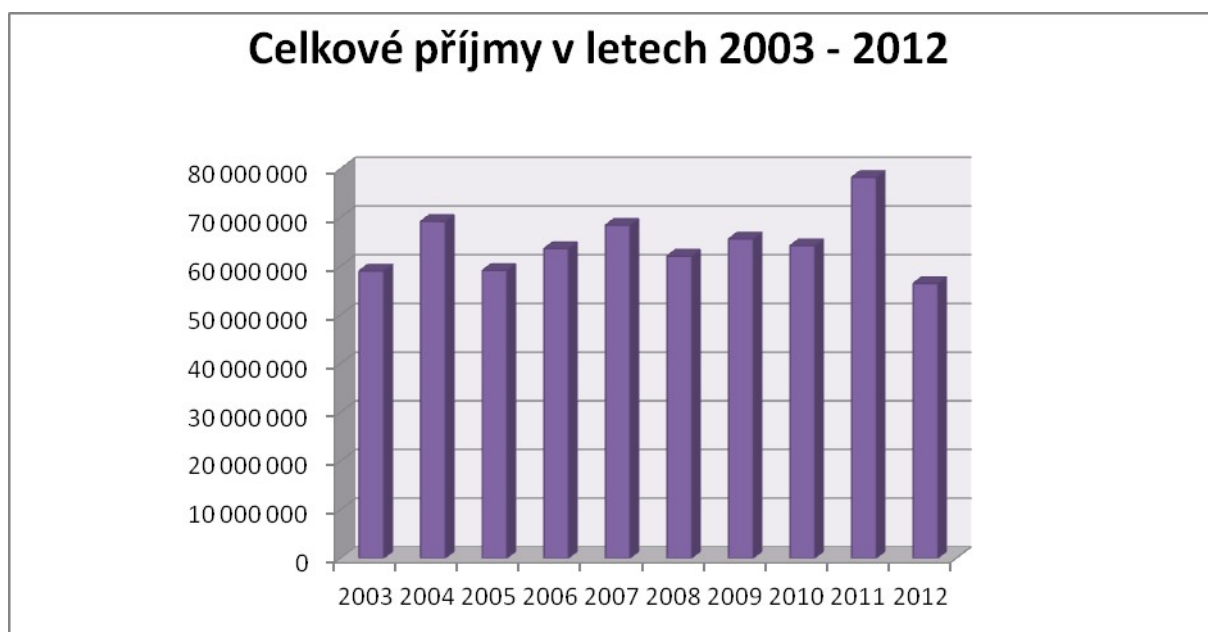
Tab.1, část I.

	2003	2004	2005	2006	2007
MPSV	9 327 654	7 247 300	6 635 100	8 553 000	3 230 000
MZ	16 636 000	16 618 186	17 391 000	18 332 700	12 500 000
MK	445 000	260 000	270 000	250 000	250 000
Úřad vlády					
MMR	260 000	260 000	245 000	260 000	260 000
MŠMT					
MV					
EU				5 220 174	4 668 449
Ostatní	4 740 441	2 688 650	5 215 199	3 178 497	4 807 166
ÚP					
Vl.příjmy a dary	27 540 209	42 048 596	29 291 131	27 732 979	42 628 988
Celkem	58 949 304	69 122 732	59 047 430	63 527 350	68 344 603

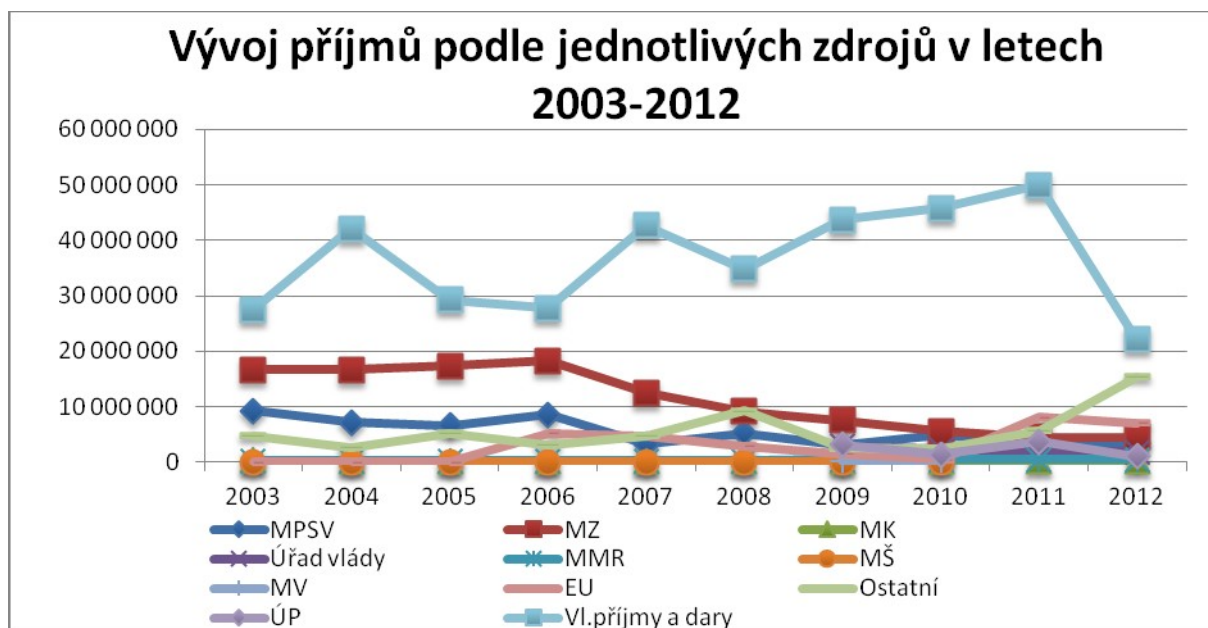
Tab.1, část II.

	2008	2009	2010	2011	2012
MPSV	5 260 000	3 121 460	5 046 000	3 430 000	3 554 000
MZ	9 188 000	7 562 040	5 644 737	4 500 000	4 600 000
MK	292 200	200 000	200 000	200 000	110 000
Úřad vlády		2 954 000	2 386 901	2 050 870	1 910 000
MMR	260 000	520 000	522 000	522 000	522 000
MŠMT					
MV		228 000	254 000		
EU	2 984 234	1 499 615	458 579	8 085 967	8 185 799
Ostatní	9 274 295	2 582 593	2 408 422	5 690 802	2 474 215
ÚP		3 200 784	1 444 383	3 771 258	1 134 785
VI.příjmy a dary	34 744 118	43 637 654	45 766 653	49 924 257	33 908 945
Celkem	62 002 847	65 506 146	64 131 675	78 175 154	56 399 744

Struktura příjmů (v Kč) a jejich vývoj za posledních 10 let:

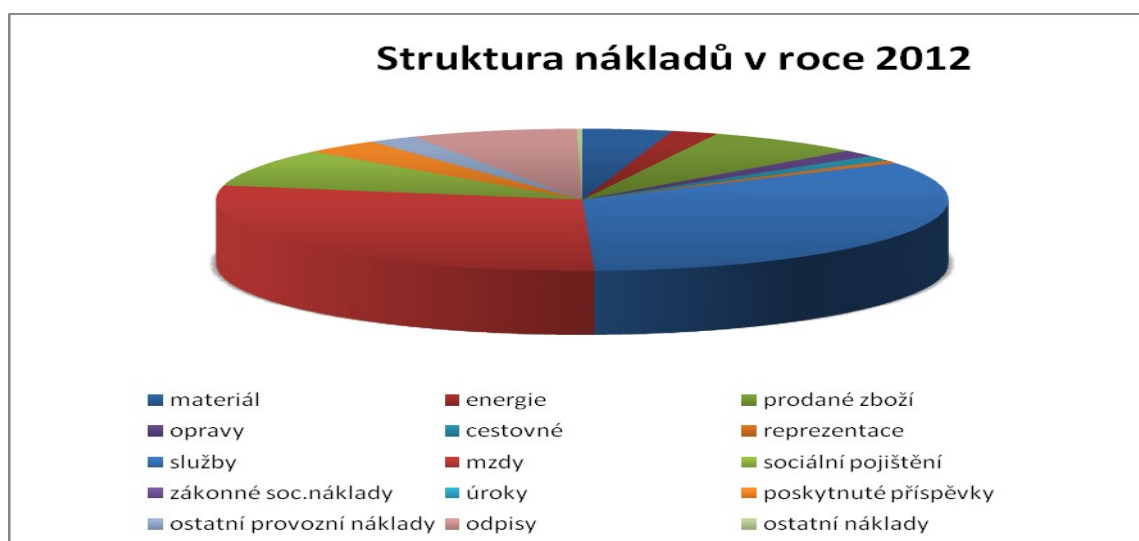

Vývoj jednotlivých druhů příjmů v jednotlivých letech dokumentuje následující graf:

Z grafu je vidět velká závislost organizace na dotacích, ale zároveň také dlouhodobě nejvyšší vykazované vlastní příjmy a dary. V této položce jsou zahrnuty sbírky, které představují podstatnou část této částky. Celkem činily výnosy organizace 56 399 744,15,- Kč.

Celkové náklady organizace dosáhly v roce 2012 částky 59 358 244,77 Kč. Hospodaření organizace tedy skončilo ztrátou ve výši 2 958 500,62,- Kč. Odpisy majetku jenom za SONS bez SVVP a Prodejny činily 4 371 923 Kč, bez zahrnutí odpisů do hospodářského výsledku by hospodaření organizace skončilo ziskem.

Tabulka č. 2: Jednotlivé druhy nákladů v roce 2012 ve srovnání s lety 2009, 2010 a 2011:

	2009	2010	2011	2012
materiál	4 012 767,00 Kč	3 437 035,94 Kč	3 901 257,17 Kč	2 344 711,43
energie	1 306 465,00 Kč	1 336 968,75 Kč	1 164 990,21 Kč	1 233 778,27
prodané zboží	5 284 590,00 Kč	6 034 364,03 Kč	6 995 906,54 Kč	4 093 153,26
opravy	714 621,00 Kč	603 119,17 Kč	662 689,00 Kč	914 329,33
cestovné	1 090 984,00 Kč	604 133,27 Kč	726 945,43 Kč	733 589,54
reprezentace	530 936,00 Kč	423 274,28 Kč	425 791,12 Kč	405 724,36
služby	20 804 445,00 Kč	24 622 643,28 Kč	23 992 148,70 Kč	19 637 222,68
mzdy	17 524 727,00 Kč	17 636 156,50 Kč	17 947 651,00 Kč	17 059 115,00
sociální pojištění	4 836 932,00 Kč	5 454 830,50 Kč	5 534 409,00 Kč	5 121 935,50
záonné soc.náklady	254 919,00 Kč	278 194,20 Kč	81 027,00 Kč	0,00
úroky	0,00 Kč	0,27 Kč	1,38 Kč	2 079,04
poskytnuté příspěvky	6 471 063,00 Kč	2 391 626,68 Kč	2 496 853,50 Kč	2 006 676,44
ostatní provozní náklady	1 130 275,00 Kč	1 065 691,40 Kč	940 817,91 Kč	1 266 791,78
odpisy	1 754 269,00 Kč	3 848 107,43 Kč	4 494 438,97 Kč	4 388 335,19
ostatní náklady	366 568,00 Kč	359 048,99 Kč	496 680,55 Kč	150 802,95

Struktura nákladů ve všech sledovaných letech je velmi podobná, největší podíl představují náklady na služby a dále osobní náklady.

Výsledky hospodaření v uplynulých letech nejsou zcela srovnatelné, neboť v roce 2001, 2002 a 2003 došlo k osamostatnění některých středisek, která přešla na formu obecně prospěšné společnosti. Jedná se především o Pobytové rehabilitační a rekvalifikační středisko Dědina a Tyflo servis a dále pak o vyčlenění několika regionálních středisek, z nichž vznikly obecně prospěšné společnosti (TyfloCentrum Ostrava, o.p.s., TyfloCentrum Olomouc, o.p.s., TyfloCentrum Brno, o.p.s.,

TyfloCentrum Karlovy Vary, o.p.s., Tyflokabinet České Budějovice, o.p.s., TyfloCentrum Hradec Králové, o.p.s., TyfloCentrum Plzeň, o.p.s., TyfloCentrum Zlín, o.p.s., TyfloCentrum Ústí nad Labem, o.p.s., TyfloCentrum Praha, o.p.s. TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., TyfloCentrum Pardubice, o.p.s., TyfloCentrum Liberec, o.p.s.). Také Slepecké muzeum v Brně již bylo předáno do Technického muzea Brno, kde jsou lepší podmínky pro udržování a prezentaci sbírek.

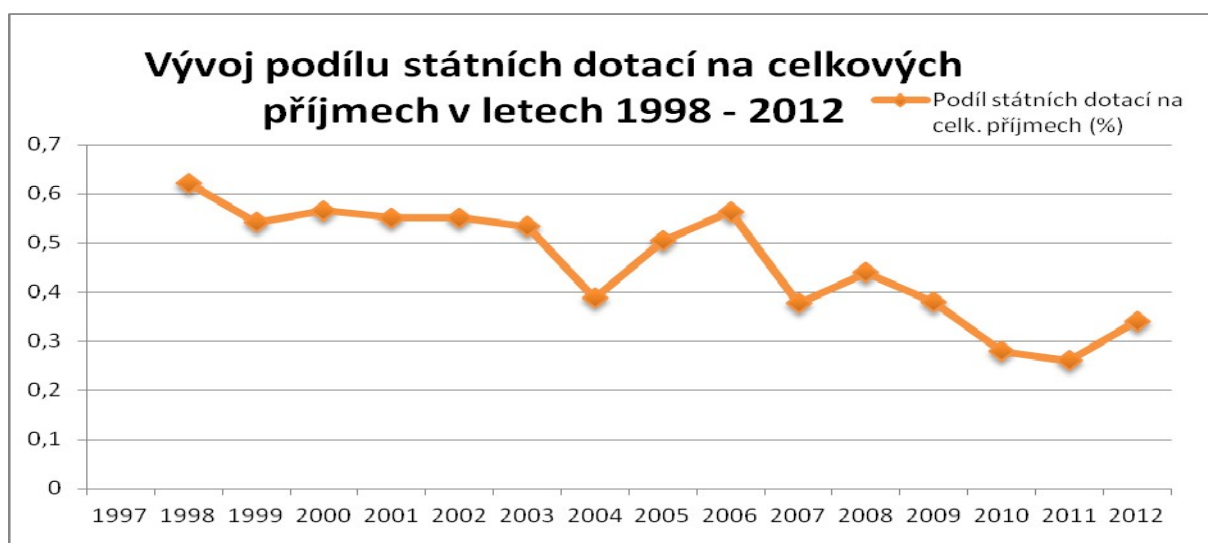
Výsledek hospodaření za rok 2012 je stejně jako v předchozích letech výrazně ovlivněn výší odpisů dlouhodobého hmotného majetku, které v daném období představovaly částku 4 388 335,19 Kč. Vzhledem k tomu, že odpisy majetku nepředstavují reálný výdaj finančních prostředků v daném období, hospodaření organizace bylo v podstatě ziskové.

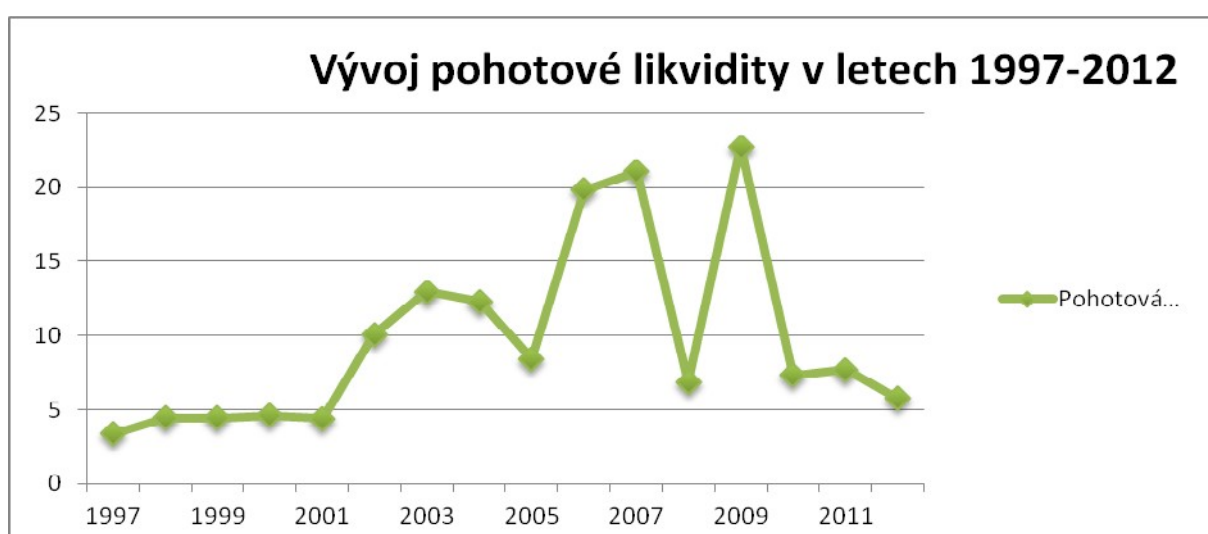
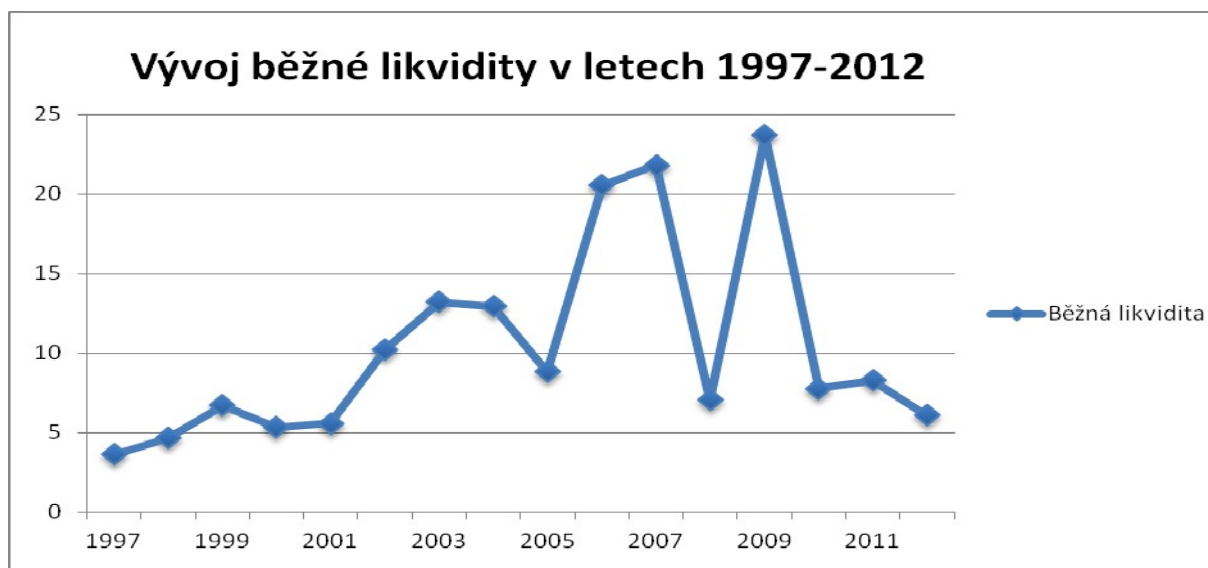
V následující tabulce č. 3. je zachycen vývoj ekonomických ukazatelů, které charakterizují hospodaření organizace v posledních letech. Jsou zde uvedeny poměrové ukazatele krátkodobé likvidity – ukazatel běžné likvidity, ukazatel pohotové likvidity a ukazatel peněžní likvidity. Hodnoty ukazatelů dokumentují velmi dobrou platební schopnost organizace, oddělením některých středisek došlo také k výraznému zvýšení ukazatele stupně krytí stálých aktiv vlastním jměním. Ukazatel podílu státních dotací na celkových příjmech organizace vykazuje stabilní úroveň a dokumentuje vysokou závislost na tomto druhu příjmů, která sice v roce 2007 mírně klesla, ale v roce 2008 se opět zvýšila. Změna ukazatelů likvidity mezi roky 2005 a 2006 a následně 2007,2008 a 2009 byla způsobena změnou metodiky vyplácení prosincových mezd (v letech 2006 a 2007 byly mzdy vyplaceny ještě v prosinci, stejně tak v roce 2009). Ve sledovaném období se veškeré ukazatele pohybují na úrovni srovnatelné s loňským rokem.

Tab. č. 3:

Ukazatel	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Běžná likvidita	3,606	4,6309	6,7013	5,3183	5,5724	10,2467	13,203	12,934
Pohotová likvidita	3,3684	4,4472	4,4519	4,6006	4,3878	10,1006	12,958	12,31
Peněžní likvidita	2,9105	3,8549	3,9091	4,0297	4,1594	7,1807	10,865	10,86
Podíl státních dotací na celk. příjmech (%)	0	0,62	0,54	0,57	0,55	0,55	0,53	0,39

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Běžná likvidita	8,827	20,53	21,8	7,05	23,7	7,75	8,29	6,08
Pohotová likvidita	8,432	19,82	21,08	6,88	22,75	7,32	7,68	5,78
Peněžní likvidita	7,741	18,45	17,97	15,45	19,22	5,85	5,6	3,81
Podíl státních dotací na celk. příjmech (%)	0,5	0,56	0,38	0,44	0,38	0,28	0,26	0,34

ZAMĚSTNANECKÁ POLITIKA A OSOBNÍ NÁKLADY

V roce 2012 měla Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých celkem 89 přepočtených zaměstnanců. Podíl zdravotně postižených zaměstnanců umožňoval čerpat příspěvek Úřadu práce na zaměstnávání zdravotně postižených osob. Průměrná mzda dosáhla částky 14 455 Kč.

Celkové osobní náklady činily 22 210 987,- Kč včetně dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a pojistného na sociální zabezpečení. V absolutní částce došlo ke zvýšení oproti předcházejícím obdobím. Průměrná mzda se přesto stále pohybuje hluboko pod celostátním průměrem.

Stejně jako v předchozích letech se projevovala vysoká fluktuace, způsobená jednak zdravotními problémy některých zaměstnanců, psychickou náročností práce se zrakově postiženými klienty, menší atraktivností ohodnocení odvedené práce oproti jiným zaměstnavatelům a v neposlední řadě také značnou nejistotou vzhledem k měnícím se pravidlům poskytování státních dotací.

Snaha o zefektivnění činnosti a zároveň vysoká náročnost práce společně s velkou nejistotou v oblasti financování se dlouhodobě projevila i v postupném snižování počtu pracovníků. Mírný nárůst v letech 2002, 2006 a 2007 není podstatný a byl umožněn díky projektům financovaným ze zdrojů EU. Nárůst počtu zaměstnanců v roce 2008 byl zapříčiněn rozšířením poskytovaných sociálních služeb a nutností vybavit jednotlivá pracoviště odbornými pracovníky.

Významným zdrojem financování jsou i příspěvky Úřadu práce, které jsou poskytovány na zaměstnávání zdravotně postižených osob. V roce 2012 bylo takto získaných prostředků celkem 4 167 405,- Kč.

Tabulka č. 4: Vývoj počtu pracovníků a průměrné mzdy v letech 1998 – 2012

Rok	Počet prac.	Prům.mzda
1998	159,206	8 734
1999	155,056	9 377
2000	136,286	9 912
2001	72,903	11 933
2002	77,51	12 113
2003	74,585	12 675
2004	72,067	12 571
2005	71,664	13 738
2006	84,5	14 016
2007	86,24	14 416
2008	102	14 707
2009	99,6	15 116
2010	83,82	15 561
2011	86	15 703
2012	89	14 455

HLAVNÍ AKTIVITY SONS ČR V UPLYNULÉM OBDOBÍ

V roce 2012 SONS ČR realizovala celkem 14 velkých státem dotovaných projektů. V rámci jednotlivých regionů byly pak realizovány další menší projekty, a to především z prostředků poskytnutých krajskými, městskými nebo místními úřady. K největším patřily projekty realizované z prostředků Ministerstva zdravotnictví (MZ – 4 projekty), Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV – 1 projekt) a Evropského sociálního fondu (3 projekty). Ministerstvo kultury (MK) pak dotovalo 1 projekt, Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) 1 projekt a Vládní výbor pro zdravotně postižené občany (VVZPO) 4 projekty.

V roce 2011 byl na MPSV podán komplexní projekt, který velkou měrou zajistil náklady na odborné sociální poradenství a aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jednotlivých regionálních pracovišť SONS na rok 2012.

ODDĚLENÍ PRO OBLASTNÍ ODBOČKY SONS ČR

Oblastní odbočky jsou základním článkem spolkové činnosti SONS ČR. Při své činnosti oblastní odbočky spolupracují především s odbornými středisky a odděleními, regionálními pracovišti, profesními a zájmovými kluby a obecně prospěšnými společnostmi založenými SONS.

Oblastní odbočky sdružují a napomáhají osobám s těžkým zrakovým postižením. Své činnosti rozvíjí odbočky tak, aby byly co nejdostupnější a nejpřitažlivější pro zájemce o ně i o členství v SONS. Členové oblastních odboček připravují a zajišťují akce v oblasti volnočasových aktivit, společenských, kulturních a sportovních akcí. Nedílnou součástí je základní poradenství o možnostech kompenzace handicapu zrakového postižení, o poskytovatelích služeb takto postiženým lidem a především základní sociálně právní a pracovně právní poradenství. Na toto navazuje primárně depistáž nových členů, osvěta a představování potřeb osob se zrakovým postižením široké veřejnosti.

Přestože si činnost jednotlivých oblastních odboček řídí dobrovolní funkcionáři, samostatně si organizují veškeré aktivity a spravují veškerou správní agendu ve svých regionech, bylo zřízeno prezidentem SONS k 1. 10. 2012 a poté bylo následně

schváleno Republikovou radou SONS Oddělení pro oblastní odbočky, jehož náplní činnosti je především:

- zajišťování komunikace v rámci oblastních odboček,
- zajišťování administrativy,
- metodické vedení oblastních odboček,
- koordinace činností mezi oblastními odbočkami,
- příprava a řízení vzdělávacích programů,
- řízení oblastních pracovišť s pracovníky v zaměstnaneckém vztahu,
- podpůrná a poradenská činnost.

Na konci roku 2012 bylo započato s přípravou modelu možného zaměstnání osob se zdravotním postižením, které ve vybraných oblastních odbočkách budou zajišťovat jak všeobecnou administrativu, tak i součinnost při organizování akcí. Jedná se o pracoviště, kde nebudou poskytovány registrované sociální služby a tato budou řízena Oddělením pro oblastní odbočky SONS. První plán počítá s regionem Louny, Příbram-Dobříš, Teplice v Čechách, Chrudim a Jeseník.

Soutěž v psaní na
Pichtově psacím
stroji, Kyjov

Seznam oblastních odboček:

	Středočeský kraj	Benešov
		Beroun
		Hořovice
		Kladno
		Kolín
		Kutná Hora
		Mladá Boleslav
		Nymburk
		Praha - východ
		Příbram
		Rakovník

	Praha	Praha jih
		Praha sever
		Praha střed
		Praha západ

	Severočeský kraj	Litoměřice
		Louny
		Teplice
		Ústí nad Labem

	Karlovarský kraj	Cheb
		Chomutov
		Karlovy Vary
		Sokolov

	Liberecký kraj	Česká Lípa
		Liberec
		Jablonec n. Nisou
		Semily

	Královohradecký kraj	Dobruška
		Hradec Králové
		Jičín
		Náchod
		Trutnov
		Vrchlabí

	Pardubický kraj	Česká Třebová
		Pardubice
		Chrudim

	Plzeňský kraj	Domažlice
		Plzeň – jih
		Plzeň - město
		Rokycany
		Tachov

	Jihočeský kraj	České Budějovice
		Český Krumlov
		Jindřichův Hradec
		Písek
		Prachatice
		Strakonice
		Tábor

	Kraj Vysočina	Havlíčkův Brod
		Jihlava
		Pelhřimov
		Třebíč
		Žďár nad Sázavou

	Jihomoravský kraj	Blansko
		Brno - sever
		Brno - střed
		Kyjev

	Zlínský kraj	Kroměříž
		Uherské Hradiště
		Vsetín
		Zlín

	Olomoucký kraj	Bruntál
		Olomouc
		Prostějov
		Přerov
		Šumperk, Jeseník

	Moravskoslezský kraj	Frýdek Místek
		Haviřov
		Karviná
		Nový Jičín
		Opava
		Ostrava
		Třinec

Osvětová činnost oblastních odboček je realizována prostřednictvím informačních bulletinů či zpravodajů, které vydávají a distribuují oblastní odbočky SONS (někdy ve spolupráci se subjekty obdobného zaměření – krajská TyfloCentra), a to ve formě braillovského textu, zvětšeného písma, zvukové nahrávky nebo v digitální podobě (např. ve formátu MP3). Všechny bulletiny jsou zaměřené na informace pro osoby s těžkým zrakovým postižením. Vyšší míru informovanosti o dění v místě bydliště našich členů považujeme za důležitý integrační faktor. Celkem bylo v roce 2012 vydáváno 43 bulletinů s rozdílnou periodicitou (měsíční, čtvrtletní, občasně-nepravidelná).

V roce 2012 byly také realizovány na jednotlivých oblastních odbočkách a pracovištích SIA SONS besedy a přednášky z oblasti práva za účelem zvýšení právního vědomí osob se zrakovým postižením a zdravotnictví, týkající se především oftalmologie a prevence zdravotních rizik pro diabetiky.

Osvětová činnost SONS ČR a činnost oblastních odboček v roce 2012 byly financovány z prostředků Vládního výboru pro zdravotně postižené osoby prostřednictvím dvou projektů – Umíme si pomáhat ve výši 1 300 000 Kč a Centrum osvěty a informací pro zrakově postižené občany a širokou veřejnost ve výši 400 000 Kč.

STŘEDISKA INTEGRAČNÍCH AKTIVIT - SIA

Střediska integračních aktivit poskytují sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Jedná se o služby:

- sociální poradenství
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Služby byly v roce 2012 zajišťovány prostřednictvím SIA - v Blansku, České Lípě, České Třebové, Frýdku-Místku, Chebu, Chomutově, Kyjově, Mladé Boleslavi, Novém Jičíně, Olomouci, Opavě, Ostravě, Praze, Šumperku, Táboře, Tachově, Trutnově, Třebíči, Vsetíně, Zlíně, Kroměříži, Jeseníku, Prostějově, Přerově, Jablonci nad Nisou.

Sociální poradenství (podle § 37 zákona č. 108/2006 Sb.)

Sociální poradenství pro osoby se zrakovým postižením představuje v rámci činnosti Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR jednu z tradičních sociálních služeb (podrobnější informace v kapitole Regionální pracoviště právního oddělení).

V rámci sociálního poradenství jsou provozovány také půjčovny kompenzačních pomůcek, které byly zřízeny v roce 2007.

Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením (podle § 66 zákona č. 108/2006 Sb.)

Aktivizační služby byly v roce 2012 provozovány v 17 regionálních střediscích SONS formou výchovně vzdělávacích aktivit a sociálně terapeutických programů, zaměřených na rozvoj schopností a dovedností, které přispívají ke kompenzaci zrakové nedostatečnosti (rozvoj manuální zručnosti, jemné motoriky a dovedností souvisejících se sebeobsluhou, pohybové aktivity, jazykové kurzy, kulturní aktivity atd.). Sociálně aktivizační služby jsou poskytovány lidem, kteří jsou v důsledku svého zrakového postižení v krizové sociální situaci a nedokáží ji řešit vlastními silami. Cílem je dosáhnout aktivního zapojení osob se zrakovým postižením do společenského života v jejich regionu.

- Jednorázových akcí, pořádaných našimi pracovišti v rámci sociálně aktivizačních služeb bylo v roce 2012 uspořádáno 1 486 a navštívilo je 6 153 uživatelů.
- Klubových – tedy opakovaných akcí, kterých v roce 2012 bylo 2 047 se zúčastnilo 15 761 klientů.

Celkový počet akcí a klientů (jednorázových i klubových akcí se účastnili mnozí klienti opakovaně) v rámci služeb registrovaných i neregistrovaných, i na jiných odbočkách v roce 2012:

- Jednorázové: 1 773 akcí, 10 948 klientů.
- Klubové: 2 774 akcí, 22 767 klientů.

Sociální rehabilitace (podle § 70 zákona č. 108/2006 Sb.)

V roce 2012 byla realizována také služba Sociální rehabilitace v rámci Střediska výcviku vodicích psů (údaje za SVVP viz kapitola Výcvik vodicích psů pro nevidomé a servis jejich držitelům).

V roce 2012 byly všechny registrované sociální služby dotovány Ministerstvem práce a sociálních věcí celkovou částkou 3 199 000,- Kč.

Aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v Ostravě byly dále financovány z rozpočtu statutárního města Ostravy částkou 50 000 Kč.

OSTRAVA!!!

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Odborné sociální poradenství

V oblasti odborného sociálně právního poradenství poskytovalo Právní oddělení jako právní poradna v roce 2012 poradenské služby především těžce zrakově postiženým občanům hlavního města Prahy a to v objemu 867 individuálně poskytnutých služeb a 131 kolektivních poradenských služeb. Tato činnost byla podpořena neinvestičním grantem z rozpočtu hlavního města Prahy na rok 2012 v sociální oblasti v rámci programu J3 Podpora odborného sociálního poradenství částkou 90 000 Kč.

Odborné sociální poradenství bylo právní poradnou výjimečně poskytováno i klientům z jiných regionů ČR v případě, že sociální pracovníci sítě regionálních poraden SONS ČR nebyli schopni poradenství poskytnout (např. z důvodu složitosti problému klienta).

Regionální pracoviště Právního oddělení

Právní oddělení je nejenom pracovištěm, které poskytuje služby odborného sociálně právního poradenství, ale je také řídicím a metodickým pracovištěm pro síť regionálních právních poraden. Tato činnost spočívá především ve správě evidence poradenských služeb, personálním vedení poraden, metodickém vedení a řešení specializovaných případů poradenství.

V roce 2012 provozovala SONS ČR 19 odborných (registrovaných) pracovišť – sociálních poraden, poskytujících osobám se zrakovým postižením a jejich rodinným příslušníkům (osobám blízkým) základní a odborné sociální poradenství, směřující k řešení nepříznivé sociální situace, vzniklé nebo hrozící v důsledku zrakového postižení (podle § 37 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb.). Jak vyplývá ze zpracovaných

statistických údajů za rok 2012, bylo v tomto roce celkem provedeno 4875 poradenských úkonů z toho 4349 v rámci registrovaného odborného sociálního poradenství, 529 v rámci základního poradenství registrovaných sociálně aktivizačních služeb a 52 porad v rámci neregistrovaných služeb. Největší zájem byl o poradenství v oblasti sociálního zabezpečení.

V souladu s posláním služby jsou jednotlivé poradny personálně i materiálně vybaveny tak, aby mohly účinně zajišťovat sociální poradenství pro osoby s těžkým zrakovým postižením, důraz je kladen především na specifika komunikace se zrakově postiženým uživatelem. Pozitivně jsou uživateli hodnoceny půjčovny kompenzačních a rehabilitačních pomůcek zřízené v roce 2007.

V roce 2012 měli klienti možnost využít poraden v těchto městech: Ostrava, Blansko, Praha, Kyjov, Česká Lípa, Olomouc, Přerov, Jablonec nad Nisou, Zlín, Frýdek-Místek, Prostějov, Opava, Nový Jičín, Mladá Boleslav, Kroměříž, Vsetín, Šumperk, Tábor, Česká Třebová.

V roce 2012 byl zaznamenán obrovský nárůst žadatelů o konzultaci v poradně v souvislosti se sociální reformou 2012. Žadatelé mají obavy ze zhoršení životní situace a tudíž se domníváme, že je cíl naší poradny pomoci poradenstvím zrakově postiženým občanům, zvláště v těžkých životních situacích, či v prevenci před těmito situacemi, splněn. Zaznamenáváme korelaci mezi obdobím sociálních změn a zvýšeným počtem žádostí o poradenské služby. Z důvodu neustálých nejasností a kontroverzí narostly oproti minulému roku především dotazy ohledně zavádění S-karet a příspěvků na zvláštní pomůcku

Metodické vedení poradců v rámci SIA

Poradna SONS Praha také metodicky vede sociálně právní poradce SONS a to formou

- vzdělávání pracovníků
- vydáváním publikací, především Přehledu základních sociálně právních a pracovněprávních informací pro nevidomé a slabozraké občany
- metodické vedení práce na standardech kvality poskytování sociálních služeb
- zasílání metodických informací – evidence, postupy v poradenství

- zasílání aktuálních informací o vývoji v oblasti práva, zasílání metodických materiálů
- pomoc, konzultace při řešení složitějších případů

Vzdělávání sociálně právních poradců proběhlo pomocí doškolovacích kurzů v rámci akreditovaného programu SONS Sociální poradenství pro osoby s těžkým zrakovým postižením. Kurzy proběhly ve třech bžích v Praze, Brně a Olomouci.

SONS ČR vydala v roce 2012 Přehled základních sociálně právních a pracovněprávních informací pro nevidomé a slabozraké občany, autorem je JUDr. Pavel Ptáčník, aktualizovanou verzi k 31.12.2011, v digitální podobě. Publikace byla zveřejněna v Knihovně digitálních dokumentů a je určena nejen poradcům, ale i zrakově postiženým občanům.

Osvětová činnost

V roce 2012 pracovníci poradny provedli dohromady 6 přednášek na oblastních odbočkách SONS ČR, na vzdělávacích kurzech, na informativních seminářích pro pracovníky Úřadu práce, Tyfloservisu, na kvalifikačním kursu pro pracovníky v sociálních službách.

Mgr. Luboš Zajíc publikoval v Zoře a též prostřednictvím konference Vis-Imp sadu článků na právní téma:

- Leden 2012 – Sociální reforma obecně, nejdůležitější změny
- Únor 2012 – Průkaz OZP
- Březen 2012 – Příspěvek na zvláštní pomůcku
- Duben 2012 – Příspěvek na péči
- Květen 2012 – S-karta
- Červen 2012 – Zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- Červenec 2012 – S-karta podruhé
- Srpen 2012 – Zákon o zdravotních službách 1
- Září 2012 - Zákon o zdravotních službách 2
- Říjen 2012 – Zákon o státní sociální podpoře 1

- Listopad 2012 – Zákon o státní sociální podpoře 2
- Prosinec 2012 – Systém pomoci v hmotné nouzi

Připomínkování legislativních návrhů

V náplni práce poradny je kromě poskytování poradenských služeb osobám s těžkým zrakovým postižením také obhajoba práv a zájmů těchto osob formou připomínkování legislativních návrhů, které se jich týkají. V roce 2012 byla vypracována následující stanoviska:

- Stanovisko SONS k návrhu mezinárodního instrumentu o výjimkách z ochrany autorských práv ve prospěch osob se zrakovým postižením, v rámci WIPO. SONS tento instrument plně podpořila. Stanovisko předáno Ministerstvu kultury.
- Pro potřeby Státního ústavu kontroly léčiv bylo vydáno stanovisko SONS k pravidlům, za nichž může být výrobci homeopatik umožněno, neoznačit obal léčivého přípravku názvem v Braillově písmu. Byl vymyšlen systém distribuce takových léčivých přípravků s náhradní obálkou, která by již název v Braillovi obsahovala.
- Společné stanovisko SONS a Asociace televizních organizací k etapě zavádění audio popisu do televizního vysílání.

Dále byl vypracován podnět poukazující na negativní dopady sociální reformy 2012 na zrakově postižené. Uvedeny byly tyto problémy:

- a) provádění majetkového a příjmového testu při žádostech o příspěvek na zvláštní pomůcku;
- b) nemožnost přispívat na zaškolení v práci se zvláštní pomůckou;
- c) postup některých krajských poboček ÚP, kdy nechtěly při příspěvku na zvláštní pomůcky, jejichž součástí je mobilní telefon, notebook či počítač, přiznávat příspěvek i na hardware, pouze na software;
- d) zpoždění při vyplácení příspěvků na péči a mobilitu;
- e) kritika zrušení příspěvku pro úplně a prakticky nevidomé držitele vodících psů na krmivo a veterinární péči;
- f) přístupnost karty sociálních systémů.

V roce 2012 SONS vznesla připomínky k materiálu „Digitální Česko“, který se zabýval státní politikou ve věci elektronických komunikací – „Cesta k digitální ekonomice“. Zásadní připomínka spočívala v nutnosti zakotvit „přístupnost“ digitálních informací pro osoby se zrakovým postižením, jako jednu z priorit při plánování rozvoje elektronických komunikací. Naše připomínky byly ve výsledném materiálu akceptovány.

Dále byl připomínkován návrh nového volebního zákona – byla vznesena připomínka, že pouze zavedením elektronického hlasování by byl osobám s těžkým zrakovým postižením umožněn výkon skutečně svobodného a tajného hlasování. Ze strany SONS byla nabídnuta spolupráce při úvahách, jak zavést stoprocentně efektivní a přístupný systém elektronického hlasování. Zákon dosud nebyl přijat.

Firemní právní poradenství

V roce 2012 právní poradna v rámci firemního poradenství pro SONS ČR spolupracovala především na přípravách přechodu občanských sdružení na jinou právní formu v souvislosti s účinností nového Občanského zákoníku. Dále bylo jednáno se SÚKL o režimu výjimek pro označování léků braillovým písmem.

Půjčovny kompenzačních pomůcek

Součástí sociálně právního poradenství je také půjčování kompenzačních pomůcek. Kompenzační pomůcky mohou lidem s těžkým poškozením zraku zajistit prevenci vzniku zdravotních rizik (např. nebezpečí úrazu při samostatném pohybu v prostoru) nebo psychických problémů, které mohou vzniknout následkem omezeného přístupu k informacím. Je možné si pomůcku dočasně zapůjčit v případě poruchy nebo ztráty vlastní pomůcky nebo v období procesu vyřizování žádosti o přiznání příspěvku na její pořízení.

METODICKÉ CENTRUM ODSTRAŇOVÁNÍ BARIÉR

Činnost Metodického centra odstraňování bariér SONS v r. 2012 byla kontinuálním pokračováním jeho práce z dřívějších let a týkala se těchto oblastí:

Publicita problému úprav prostředí pro samostatný a bezpečný pohyb NS

Centrum v roce 2012 pokračovalo v oslovování odborné veřejnosti prostřednictvím průběžné aktualizace webových stránek centra - www.sons.cz/bariery (zde jsou k dispozici odkazy na stavební předpisy a předpisy, týkající se bezbariérového užívání staveb, dále uživatelské hledisko k některým úpravám a informace o aktivitách jiných subjektů v této oblasti, např. poradenství ČKAIT a pod.) a aktualizací CD ROM – „Úpravy staveb pro zrakově postižené“ a jeho distribucí projektantům jak na akcích ČKAIT, tak individuálně na přání.

V rámci osvětové činnosti byly realizovány následujících akce:

- Přednáška rozšiřující odborné téma „bezbariérové užívání staveb“ uživatelským pohledem pro studenty 5. ročníku stavební fakulty ČVUT v Praze, včetně zážitkového semináře na Pobytovém rehabilitačním a rekvalifikačním středisku pro zrakově postižené Dědina s ukázkami výcviku nevidomých k mobilitě a v technice využívání bezbariérových stavebních úprav (březen 2012).
- Dvě přednášky pro studenty denního studia i studia při zaměstnání, doplněné exkurzí s ukázkami úprav v běžném terénu, na dopravní fakultě Univerzity Pardubice (prosinec 2012).
- Dvoudenní prezentace na akci „Překonejme bariéry“ na fakultě architektury ČVUT v Praze společně s Pražskou organizací vozíčkářů (listopad 2012), kde se centrum aktivně zúčastnilo doprovodné odborné konference.
- Dvě přednášky pro studenty dopravní fakulty ČVUT, lektorsky zajištěné Centrem, na téma jak zajistit pomocí moderních technologií dostupnost aktuálních informací ve veřejné dopravě zrakově znevýhodněným cestujícím.

- Byly poskytnuty náměty bakalářských a magisterských prací s tematikou bezbariérového užívání staveb zrakově znevýhodněnými osobami a poskytnuty s tím související konzultace studentům.

- Účast na dvoudenní Silniční konferenci 2012 v Plzni (říjen 2012), účast na dopravní konferenci, doprovázející „Silniční veletrh“ v Pardubicích (září 2012).

- Udržování dříve navázaných kontaktů s Dopravní službou Policie ČR v souvislosti s problémy vznikajícími na stavbách komunikací.

Směrem k laické veřejnosti, k publicitě o problémech i úspěších v bezbariérové úpravě staveb pro nevidomé a slabozraké, se aktivity omezily na účast při medializaci dodatečných úprav pro bezpečnost nevidomých v pražském metru a hledání sponzorů pro financování některých takových dodatečných úprav. Kritika pražských poměrů v nedodržování relevantních předpisů v pořadech Černé ovce České televize vyvolala reakci některých ÚMČ ke zlepšení situace v oblasti jejich působnosti.

Směrem k cílové skupině nevidomých a slabozrakých pokračovala publicita informačními kanály a formami uchopitelnými nevidomými a slabozrakými. Jednalo se o pravidelné články ve speciálních časopisech Zora, Naše šance a Jeden svět (celostátní) a regionálních časopisech a bulletiních a v elektronických distribučních konferencích, provozovaných SONS a dalšími občanskými sdruženími nevidomých.

Dále byly realizovány v rámci oblastních shromáždění SONS a na specializovaných akcích přednášky, instruktáže a besedy s názornými ukázkami na místě a byly vysílány pravidelné i nepravidelné tematické rubriky v celostátním i regionálním vysílání Českého rozhlasu určených relevantní cílové skupině nebo obecně věnovaných problematice zdravotně postižených - ČR 1 Radiožurnál, „Tmavomodrý svět“ na ČR Regina a region a další.

Účast na vývoji nových výrobků a zařízení

S Českými drahami a.s. byly konzultovány úpravy pro zrakově znevýhodněné cestující nových a rekonstruovaných železničních souprav podle požadavků nadnárodních předpisů (TSI). Úspěšně byla uzavřena spolupráce s dodavatelskou firmou a se SŽDC ve vývoji hlasových výstupů pro nevidomé cestující elektronických informačních zařízení na železnici. Instalace závěsných informačních tabulí na

železničních nástupištích se připravuje na dalších železničních stanicích v souvislosti s jejich rekonstrukcí.

Centrum iniciovalo dlouhodobý uživatelský test chodeckého tlačítka s akustickou signalizací švédské firmy PrismaTeknik na konkrétní pražské křižovatce za běžného provozu. Test bude ukončen 31. ledna 2013 a Centrum vypracuje uživatelské stanovisko s obecným závěrem z uživatelského hlediska tak, aby mohlo být použito k případné iniciativě k doplnění relevantních předpisů, nebo alespoň k uživatelskému posouzení podobných zařízení jiných výrobců.

Iniciativa na úpravě a doplňování předpisů

V roce 2012 Centrum stále ještě pokračovalo ve spolupráci se SŽDC na přípravě vnitřních technických předpisů týkajících se uplatňování orientačních a informačních systémů pro nevidomé a slabozraké na železnici. Dá se předpokládat, že věc bude v r. 2013 úspěšně uzavřena.

Centrum je zastoupeno v pracovní skupině Národní rady osob se zdravotním postižením pro stavby a dopravu a aktivně se podílí na její práci. Jednou z činností je i legislativní iniciativa. S ÚNMZ se spolupracovalo na českém textu ČSN P 73 0091 (dříve ISO 21542). Iniciativa směřem k Ministerstvu dopravy ČR a jím zřízenému Centru dopravního výzkumu k doplnění předpisů v jeho rezortu v duchu obecných stavebních předpisů a směřem k doplnění relevantních Technických podmínek o problematiku bezbariérového užívání staveb je dlouhodobě zatím v podstatě neúspěšná, ač je jí z naší strany věnována značná pozornost.

Centrum se společně s NRZP a sekretariátem VVZPO na jedné straně a s Českými drahami a Správou železniční dopravní cesty na straně druhé podílelo na mapování úrovně úprav na železničních nádražích, úpravě vozidel pro samostatné užívání bez zrakové kontroly, dostupnosti informací na železnici, aktualizaci seznamu „ozvučených“ přejezdů.

Odborná stanoviska ke stavebním projektům, konzultační činnost

Centrum radikálně omezilo vyhotovování stanovisek ke stavebním projektům z hlediska bezbariérového užívání staveb osobami s omezenou schopností orientace na vyžádání projektantů. Omezilo se pouze na nestandardní situace, v nichž byl nad rámec předpisů nutný uživatelský pohled. Dále centrum pokračovalo v poskytování

odborných informací, konzultací a účastnilo se po dohodě místních šetření, kolaudací a dalších podobných akcí. Smyslem této činnosti je zabránit chybným řešením realizací úprav. Přesto znovu zdůrazňujeme, že tuto aktivitu, především vypracovávání stanovisek pro stavební úřady, považujeme za nesystémovou a občanskému sdružení zdravotně postižených nepříslušející.

S cílem systémově ovlivnit kvalitu bezbariérových úprav komunikací v Praze Centrum aktivně spolupracovalo s pracovní skupinou Pro Prahu bezbariérovou a otevřenou Magistrátu hl.města Prahy.

Činnost centra byla v roce 2012 podpořena Ministerstvem pro místní rozvoj částkou 522 000 Kč v rámci projektu Centrum odstraňování architektonických bariér pro nevidomé a slabozraké občany s působností v ČR.

TYFLOKABINET - METODICKÉ CENTRUM TYFLOTECHNICKÝCH POMŮCEK

Základním posláním středisek Tyflokabinetu byla v roce 2012 stejně jako v předchozích letech průběžná edukační a rehabilitační aktivita nevidomých a těžce zrakově postižených osob zejména v obsluze speciálně upravené výpočetní techniky určené ke zpřístupnění, uchovávání a zpracovávání informací a umožňující běžnou i digitální komunikaci s okolím.

Úkolem Tyflokabinetu byla rovněž metodická pomoc všem lektorům a pracovištím, která se v SONS a ve společnostech, jejichž zřizovatelem je SONS, zabývají výukou obsluhy náročných kompenzačních pomůcek. V jejich rámci byli účastníci proškoleni jednak s novými verzemi speciálních programů pro zrakově postižené, jednak v metodice výuky základního kurzu v prostředí nově zaváděného operačního systému Windows 7.

V říjnu 2012 bylo uspořádáno tradiční třídní pracovní soustředění, v jehož rámci byli účastníci proškoleni jednak s novými verzemi speciálních programů pro zrakově postižené, jednak v možnostech ovládání alternativních mobilních telefonů. Během roku 2012 bylo dále pro nové a začínající lektory uspořádáno 6 jednodenních odborných vzdělávacích a metodických dnů. Též proběhl jeden termín kvalifikačních zkoušek pro 4 nové i stávající lektory. V roce 2012 rovněž pokračovala pracovní

skupina odborných lektorů na zkvalitňování jednotných metodických materiálů pro výuku zrakově postižených v oblasti elektronických pomůcek. Díky tomu se podařilo připravit nové metodické materiály k výuce internetu.

Nejvíce času bylo z hlediska realizace projektu věnováno nácviku obsluhy elektronických kompenzačních pomůcek založených na bázi výpočetní techniky. Počet frekventantů, kteří ukončili kurz v roce 2012, bylo 36. Dalších 10 kurzů bylo zahájeno a pokračují v roce 2013. Na jednoho lektora tak v průměru připadá 13 školících se klientů. Zařazování klientů do výuky bylo přitom průběžné a v kratších termínech než v předchozích letech. Bohužel ale z důvodu dalšího snížení požadované dotace na rok 2012 nemohl být naplněn optimální počet lektorů.

Převážná část pořádaných kurzů v roce 2012, o které klienti projeví zájem, probíhala v prostředí nového operačního systému Windows 7, ale zejména starší klienti byli ještě zaškolováni pod operačním systémem Windows XP. Pražské pracoviště zajišťuje výuku všech standardně dodávaných speciálních programů pro nevidomé a slabozraké občany; ostatní střediska svou nabídku rozšiřují v návaznosti na postup proškolení jejich zaměstnanců.

I v roce 2012 zůstává nejrozšířenějším programem odečítací program pro nevidomé JAWS, celkový počet nově školených klientů s tímto programem je 23 (tj. snížení podílu na celkovém počtu kurzů na úroveň 50 % v roce 2012 oproti 64 % v roce 2011). Druhým nejpoužívanějším programovým vybavením zůstává softwarová lupa ZoomText, celkový počet nově školených klientů s tímto programem je 10 (podíl na celkovém počtu kurzů se naopak navýšil na 21,7 %). Na třetím místě zůstává i v roce 2012 softwarová lupa SuperNova s celkovým počtem 9 klientů (podíl na celkovém počtu kurzů se rovněž navýšil na 19,6 %).

Pracovníci Tyflokabinetu věnovali v průběhu celého roku 2012 nemalé úsilí v zaškolování v práci s pomůckami, které významným způsobem zrovnoprávňují běžnou komunikaci nevidomých občanů se širokou veřejností a mají skutečně povahu každodenního použití, a to i pro skupinu zrakově postižených občanů, kteří běžně nepracují s pomůckami na bázi výpočetní techniky. Jednalo se o česky ozvučené mobilní telefony a digitální diktafony s hlasovým naváděním.

Celkově bylo v rámci Tyflokabinetu v roce 2012 uspořádáno 46 (oproti předpokládaným 40 až 60) kurzů, 236 krátkodobých konzultací (oproti plánovaným

150 až 200), a počet hodin metodické pomoci lektorům dosáhl v roce 2012 hodnoty 306 hodin.

Činnost pracoviště byla dotována z rozpočtu Ministerstva zdravotnictví ČR částkou 1 200 000,- Kč.

DIGITALIZACE A NAVIGAČNÍ CENTRUM

Pracoviště digitalizace realizovalo v roce 2012 dva hlavní okruhy činností:

- Knihovnu digitálních dokumentů - zpřístupňování informací nevidomým a slabozrakým občanům formou digitalizace černotiskových textů
- Navigační centrum

Knihovna digitálních dokumentů (KDD) - zpřístupňování informací nevidomým a slabozrakým občanům formou digitalizace černotiskových textů

Jednou z oblastí, kde handicap zrakového postižení přináší nejtěžší důsledky, je oblast zpracování informací. Informace, které jsou uloženy ve formě psaných textů, obrázků, schémat atd., jsou nevidomému nebo slabozrakému člověku bez využití moderních kompenzačních pomůcek nedostupné. Činnost digitalizačního oddělení SONS byla a je zaměřena především na digitalizaci učebních textů, populárně naučné i odborné literatury a úředních dokumentů, ale i tzv. oddechové literatury.

Od roku 1993 Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých provozuje Knihovnu digitálních dokumentů. Jedná se o knihovnu chráněnou. Vzhledem k účelu knihovny je přístup umožněn výhradně občanům s těžkým zrakovým postižením starším 15 let. Účastník podepisuje prohlášení, v němž bere na sebe odpovědnost za nešíření autorsky chráněných děl, též musí prokázat, že je zrakově postižený (nejčastěji průkazkou ZTP/P vydanou na zrakovou vadu nebo od roku 2012 kartou sociálních systémů). Knihovna digitálních dokumentů (dále jen KDD) je dostupná na adrese <http://www.kdd.cz>

V souvislosti s provozem KDD bylo v roce 2012 realizováno na pracovišti především zpřístupňování černotiskových textů metodou jejich digitalizace, tj. převodu do digitálního počítačového kódu tak, aby je mohli nevidomí a jinak těžce zrakově postižení občané číst a dále zpracovávat na svých osobních kompenzačních

pomůckách pro zpracování textových informací, které jsou převážně vyvinuty na bázi výpočetní techniky.

V roce 2010 byl dokončen a v květnu spuštěn nový systém přístupu k digitálním textům knih i časopisů, rok 2011 byl rokem prvních doladění, odstranění závažných chyb či odhalení některých nefunkčností a v roce 2012 jsme v závěrečné fázi „doladřovali“ menší chyby, které nepřekážely provozu systému, ale náprava přispěla k celkové plnohodnotné funkčnosti a zvýšení výše uvedeného komfortu pro uživatele i administrátory.

Ze strany uživatelské jde o komfortnější zpřístupnění dokumentů oprávněným uživatelům prostřednictvím webových stránek, s využitím pravidel Blind Friendly přístupu a zároveň jde také o zabezpečení celého knihovního systému proti jeho zneužívání neautorizovanými osobami tak, aby nebyl porušován autorský zákon.

V administrativním rozhraní jde opět o zajištění komfortnějšího přístupu, ale hlavně vzhledem k samotné administraci systému a uživatelů (čtenářů), zařazování a katalogizaci zpracovávaných dokumentů. Příkladem je třeba doplnění kontrolní stránky při registraci, nyní uživatel před samotným potvrzením dat si je ještě jednou může zkontrolovat případně opravit. Dříve mu bylo nabídnuto jen jejich shrnutí, bez možnosti dodatečné korektury.

V loňském roce bylo náplní činnosti knihovny kromě vlastního převodu textů do digitální podoby také překatalogizování starších titulů (u kterých se podařilo získat nové informace a hlavně nový zdroj s minimem chyb), provádění korektur digitalizovaných textů, provozování a budování archivu digitálních knih a časopisů a s tím související rozvíjení, administrace a správa rozhraní KDD, zpřístupňování časopisů a informačních zpráv pokud možno v reálném čase formou rozesílání zpráv ze servisu ČTK přímo do e-mailových schránek uživatelů prostřednictvím tzv. distribučních konferencí, poradenství pro klienty při práci či problémech spojených s knihovnou.

V uplynulém období jsme rovněž prohloubili a stále rozšiřujeme spolupráci s nakladatelstvími a nově také přímo s některými autory, od nichž se snažíme získat knihy v digitální podobě. V roce 2012 jsme získali nový bezchybný zdroj u 28 knih a tím jsme je mohli nově, již bezchybně, zařadit do knihovny.

Kvantitativní ukazatele:

- V nynější době je do knihovny zaregistrováno 1 478 uživatelů.
- V průběhu roku 2012 se do KDD zaregistrovalo 116 nových klientů (76 nevidomých a 40 těžce slabozrakých).
- KDD nyní obsahuje cca 14 700 knih a 50 pravidelně aktuálně doplňovaných periodik.
- V uplynulém roce 2012 přibylo do knihovny 1 006 knih (z toho je na 222 titulů vzdělávacího či populárně-naučného charakteru) a 534 čísel různých časopisů. Zpracováváno je 50 časopiseckých titulů, které jsou tak nevidomým lidem přístupny již v době svého vydání. Počet stažených dokumentů za rok 2012 je 101 922. Z toho je 89 514 knih a 10 114 konkrétních čísel časopisů.

Ve srovnání s rokem předešlým bylo v tomto roce 2012 staženo o cca 8 tisíc knih více, což prokazuje stále pokračující nárůst zájmu o tuto službu. Počet stažení by se dal přirovnat k počtu vypůjčených knih v běžné knihovně.

V současné době přibývají do knihovny hlavně knihy a časopisy, protože informační texty se zpřístupňují klientům formou konferencí, a tak se k nim takovýmto způsobem dostanou v podstatě hned, jak je zpracujeme a jsou tedy zcela aktuální. Díky archivování rozeslaných textů přes konference jsou dostupné i zpětně.

Stojí však za zmínku, že v roce 2012 jsme navázali úzkou spolupráci se Sdružením českých spotřebitelů, které nám dodalo k zařazení desítku zajímavých a pro naše uživatele určitě přínosných dokumentů. Zde aspoň výběr některých:

- Varujte se předváděcích akcí,
- Mezinárodní normy pro nás všechny,
- Korektní podnikání - spory, reklamace, stížnosti, aj.

Provoz knihovny a činnosti spojené s digitalizací textů byli dotované Ministerstvem zdravotnictví ČR částkou 735 000,- Kč.

Navigační centrum

Navigační centrum bylo zřízeno v roce 2007 a jeho hlavním úkolem je usnadnit nevidomým a slabozrakým samostatné cestování a pohyb v neznámém prostředí

tak, aby byl snazší, rychlejší a především bezpečnější, a to v rámci celé ČR. Služby Navigačního centra jsou určeny výhradně zrakově postiženým uživatelům. Jsou poskytovány na základě telefonického kontaktu, emailové či skypové komunikace.

V současné době nabízí Navigační centrum SONS ČR následující služby:

- vyhledání dopravního spojení, telefonního čísla či informace o hledaném objektu či oblasti,
- plánování cest a tvorba itinerářů - možnost nechat si vypracovat popis trasy, a to způsobem, který odpovídá zásadám prostorové orientace a samostatného pohybu bez zrakové kontroly,
- satelitní navigace – tuto službu mohou využít pouze lidé, kteří jsou vybaveni tzv. navigační jednotkou. O podmínkách zapůjčení či zakoupení tohoto zařízení se zájemci dozví blíže u pracovníků Navigačního centra,
- pomoc v nouzi - efektivně využijí zejména lidé vybavení navigační jednotkou, a to v situacích ztráty orientace, sejití z původní trasy nebo jiných událostí, které je na jejich cestě zaskočí. Užitek ze služby ale mohou mít i ti, kterým by při cestování pomohla okamžitá konzultace po telefonu, např. jak pružně upravit svou trasu. Podmínkou v takovém případě, pokud nevlastní navigační jednotku, však je, že umí alespoň přibližně určit svou aktuální polohu.

Operátoři byli v roce 2012 uživatelům k dispozici na telefonu každý pracovní den od 6:00 do 22:00 a o víkendech od 8:30 do 17:00 hod.

Využití Navigačního centra:

V roce 2012 vyplnilo Navigační centrum na 17 322 zakázek.

Ze statistik vyplývá stálý nárůst požadavků, největší nárůst se týkal získávání informací pro navigaci do požadovaného místa, např. vyhledávání:

- dopravního spojení,
- telefonního čísla,
- adresy úřadu či firmy, atd.

Tato skutečnost je nejlepším dokladem potřebnosti a prospěšnosti služeb Navigačního centra pro cílovou skupinu uživatelů.

Činnost Navigačního centra byla představena na řadě prezentací po celé ČR nejen v oblastních odbočkách SONS a TyfloCentrech, ale i v našich časopisech a Českém rozhlase.

Statistiky Navigačního centra					
Typ události	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Všechny	6060	9908	16436	17322	18773
Popis trasy	187	243	138	164	169
Dopravní spojení	3167	5721	10023	10911	11475
Tel. čísla	1149	2014	2883	3320	3589
Ostatní informace	338	924	1765	1620	2182
Pomoc v orientaci	449	674	1241	1153	1090
Navigace s jednotkou	269	143	215	118	152

Provoz Navigačního centra byl v roce 2012 dotován prostřednictvím Nadace Vodafone částkou 800 000 Kč.

PRACOVISŤE TECHNICKÉ PODPORY PTP

Pracoviště technické podpory v roce 2012 zajišťovalo především technickou podporu zaměstnancům SONS ČR (v Praze i na oblastních pracovištích), a to nejen co se týká výpočetní techniky, ale také mobilních telefonů a dalších elektronických kompenzačních pomůcek. Kromě toho PTP technicky zajišťovalo provoz internetového serveru Brailnet.cz včetně správy e-mailových adres a diskusních nebo distribučních konferencí a spravovalo telefonní ústřednu v sídle organizace, jejíž součástí je callcentrum pro Navigační centrum SONS ČR. V průběhu roku 2012 bylo toto callcentrum výrazně zdokonaleno a rozšířeno o nové technologie.

PTP dále zajišťovalo provoz a aktualizace webových stránek SONS ČR. V souvislosti s webovými stránkami byla v roce 2012 spuštěna dlouhodobě připravovaná aplikace založená na principu redakčního systému nazvaná Informační portál SONS ČR, která umožňuje pružně aktualizovat informace z jednotlivých oddělení, odboček i pracovišť SIA. Tato aktualizace není prováděna centrálně prostřednictvím webového

správce, ale je možné, aby si jednotliví vedoucí informace na webové stránky přidávali prostřednictvím webového rozhraní Redakčního systému sami.

Výhodou redakčního systému je nejen jednoduchá a rychlá aktualizace informací, ale i možnost informace třídit a vyhledávat podle různých kritérií.

Redakční systém byl ve zkušebním provozu spuštěn na konci roku 2012 a byl realizován za finančního přispění Vládního výboru pro zdravotně postižené osoby (v rámci projektu Využití moderních technologií pro vzdělávání, osvětu, publicitu a propagaci osob s těžkým zrakovým postižením, který byl dotovaný částkou 80 000 Kč).

PTP dále spolupracovalo v průběhu roku 2012 se Státním ústavem pro kontrolu léčiv na zpřístupnění informačního portálu o léčích pro osoby s těžkým zrakovým postižením a s televizemi na nově spuštěné službě pro osoby se zrakovým postižením – audiopopisu.

STŘEDISKO VYDAVATELSKÝCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB (REDAKCE ZORA)
--

Redakce Zora je specializované vydavatelství periodik pro nevidomé a slabozraké občany ČR v bodovém písmu, zvětšeném typu běžného písma, ve zvukové formě (na audiokazetách a CD nosičích ve formátu MP3, příp. prostřednictvím internetu) i v digitální podobě na disketách nebo formou přímého rozesílání s využitím elektronické pošty.

Vydávaná periodika jsou určena:

- prioritně všem zrakově postiženým občanům, kteří nemohou číst běžný tisk;
- občanům, kteří se v rámci své rehabilitace učí číst bodové písmo;
- odborníkům z oboru tyflopédie i široké veřejnosti.

V roce 2012 zajišťovala redakce vydávání 16 periodik v sedmi dostupných formách záznamů, které jsou pro abonenty vhodné z hlediska jejich zrakového postižení.

Z toho:

- 3 periodika - ZORA, EMA, MASÉR - ve všech sedmi formách záznamu (Braillovo písmo, audiokazeta, CD nosič, disketa, elektronická pošta, internet a zvětšené běžné písmo),
- 3 periodika - Azor, Technická revue, a Vstupte - v pěti formách záznamu (audiokazeta, CD nosič, disketa, internet a elektronická pošta),
- 1 periodikum - esperantská příloha Aúroro - ve čtyřech formách záznamu (Braillovo písmo, audiokazeta, CD nosič a internet),
- 7 periodik – SVĚTLUŠKA, Kontakty, Hudebník, Svět, příroda A společnost, Koření, Kalendář Zory - ve třech formách záznamu (Braillovo písmo, elektronická pošta a disketa) a Naše šance (audiokazeta, CD nosič a internet),
- 1 periodikum - Disk - ve dvou formách záznamu (disketa a elektronická pošta),
- 1 periodikum - První čtení - v jedné formě záznamu (Braillovo písmo).

Periodika v roce 2012 informovala o spolkové činnosti, zejména s důrazem na pestrost a nápaditost ve volnočasových aktivitách. Byly popularizovány činnosti jednotlivých odborných pracovišť SONS a obecně prospěšných společností Tyfloservis, Dědina a TyfloCentrum, jejichž je SONS zřizovatelem. S příznivou reakcí se setkaly příspěvky z oblasti oftalmologie i kompenzačních pomůcek probíhající zejména na výstavách pořádaných odbočkami SONS a v rámci brněnského Tmavomodrého festivalu. Ve velkém rozsahu byly zastoupeny články z oblastí školství (včetně integrovaného), pracovního uplatnění i sociálně právního poradenství. V hojné míře byli abonenti informováni o kulturních a sportovních aktivitách.

Vedle pravidelných informací z hnutí zrakově postižených včetně zpráv ze zasedání Republikové rady SONS byla věnována v roce 2012 zvýšená pozornost celostátnímu shromáždění SONS.

K aktuálnosti vydávaných periodik výrazně přispěl schválený harmonogram, který zkrátil výrobní cyklus na pět dní u bodových a zvukových periodik a na 8 dní u černotiskové ZORY a EMY. Pravidelně byly prováděny porady s vedoucími

jednotlivých příloh, což přispělo k aktuálnosti zpřístupňovaných informací a rychlejšími reakcím na požadavky čtenářů.

V aktuální čtenářské evidenci v roce 2012 bylo 1 458 abonentů, objednali si celkem 2 641 pravidelně vydávaných periodik. Celkem 641 abonentů projevil zájem o periodika ve zvětšeném typu běžného písma, 558 o zvuková periodika na kazetách, 355 o bodová periodika, 289 o periodika v digitální podobě (disketa a elektronická pošta) a 242 abonentů odebralo zvuková periodika ve formátu MP3 (CD a internet), která jsou zejména oblíbená mezi mladšími těžce zrakově postiženými čtenáři. V roce 2012 si objednalo časopisy ve zvětšeném typu běžného písma 35,4 procent abonentů, ve zvukové nahrávce 30,8 procent abonentů, v bodovém písmu 19,6 procent abonentů a v digitální podobě 14,2 procent abonentů.

Zoru ve zvětšeném typu písma odebíralo 406 čtenářů, ve zvukové nahrávce 174, v bodovém písmu 234 a v digitální podobě 232 abonentů. Zvukový měsíčník Naše šance si objednalo 159 posluchačů. Ve formátu MP3 dalších 112 abonentů odebíralo ještě Zoru a 156 abonentů si v tomto formátu předplatilo Naši šanci. Mezi přílohami má největší čtenářský odběr příloha pro ženy EMA (ve zvětšeném typu běžného písma 393, v bodovém písmu 159 a ve zvukové nahrávce 84 abonentů). Dalších 148 posluchačů odebíralo dané periodikum rovněž ve formátu MP3 (CD komplet a Internetový komplet).

Kromě vydavatelské činnosti redakce každý rok pořádá celoroční soutěž v řešení dvoutažek. V roce 2012 se zúčastnilo 7 šachistů, kteří vyřešili všech 12 soutěžních úloh.

Projekt byl dotován částkou 2 030 000,- Kč.

TYFLOPOMŮCKY

V roce 2012 bylo do prodeje uvedeno 27 nových pomůcek, např. radiomagnetofon s USB vstupem, vyhledávač čtyř předmětů atd. Po dlouhé době se nám podařilo zajistit výrobu česky mluvících hodinek, jejichž prodej byl zahájen v březnu 2013.

Prodejna tyflopomůcek Praha

Celkové tržby prodejny Praha činily v roce 2012 5.373.768,-Kč, přičemž prodejna uskutečnila 2 rozsáhlé zakázky – zahraniční zakázku do Moldávie za 191.090,-Kč a zakázka pro Domov pro zrakově postižené PALATA za 182.000,-Kč.

Prodejna dále spolupracuje se školami jak na území Prahy, tak i mimo ní. Pracovnice předvádějí zboží např. ve SVVP, v Pobytovém a rekvalifikačním středisku Dědina, v oblastních odbočkách SONS ČR, na veletrzích kompenzačních pomůcek. V případě, že je klient nepohyblivý, dochází předvádět pomůcky i domů. Prodejna zajišťuje jak záruční, tak i pozáruční servis na všechno prodávané zboží.

Prodejna tyflopomůcek Olomouc

Obrat olomoucké prodejny v roce 2012 byl 5 672 398 Kč. Aktiva prodejny byla k 31.12.2012 2 723 146 Kč. Přesto se prodejna dostala do mínusu, což byl důsledek toho, že lidé hodně nakupovali v závěru roku 2011 (obrat přes 1 miliardu - zisky 362 469) z obavy, zda dosáhnou na nějaké příspěvky v novém systému Úřadu práce. Je pravdou, že téměř půl roku vázl prodej pomůcek, na které zrakově postižením úřady práce přispívají. Celková bilance byla minus 200 tisíc.

Pracovnice prodejny Olomouc uskutečnily 2x seminář s předvedením pomůcek pro informovanost úřednic a v 2. pololetí bylo znát, že se prodej oživuje. Prodejna slouží i jako velkosklad slepeckých holí pro celou republiku.

Pro zlepšení přístupnosti a informovanosti byl na konci listopadu zprovozněn e-shop (<http://www.tyflopomucky.cz/prestashop/>) a jen za měsíc prosinec bylo jeho prostřednictvím realizováno 49 objednávek v celkové hodnotě téměř 98 000 korun.

Velká pozornost je věnována informovanosti zrakově postižených pravidelným zasíláním novinek e-mailovou poštou.

Projekt Grundtvig

Prvního srpna 2012 byl zahájen projekt z programu Grundtvig – dobrovolnické programy. V rámci projektu, který bude probíhat v období 1. 8. 2012 – 30. 7. 2014, se uskuteční 3 výjezdy českých dobrovolníků do Polska a 3 přijetí polských dobrovolníků v naší organizaci. Mezinárodní výměna se uskutečňuje díky grantu z dobrovolnického projektu **Grundtvig**, vyhlášeného Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy. Jde o aktivitu podporující bilaterální výměnu dobrovolníků ve věku nad 50 let. Jejím cílem je v rámci programu celoživotního učení umožnit občanům evropských zemí vyzkoušet si dobrovolnickou činnost v zahraničí. V roce 2012 proběhla první mobilita.

V termínu 16. 9. 2012 – 7. 10. 2012 proběhlo vyslání dvou českých zrakově postižených dobrovolníků a jejich průvodců do polské Bydgošče a zároveň přijetí dvou polských dobrovolníků a jejich průvodců v naší organizaci. Pobyt trval tři týdny. Naši dobrovolníci byli ubytováni v rehabilitačním středisku pro zrakově postižené v Bydgošči a měli možnost seznámit se s rekvalifikačními kurzy a rehabilitací, která

Zbigniew Oruba (průvodce) Jozef Lewandowski (dobrovolník)
Jolanta Strusz (průvodkyně) Alicja Redosz (dobrovolnice)

je tam zrakově postiženým poskytována. Dále měli možnost poznat prostředí a zázemí zrakově postižených u našich sousedů.

Polská strana zorganizovala také několik poznávacích akcí, takže byl pobyt pro naše dobrovolníky velmi obohacující. Polští dobrovolníci byli ubytováni v Pobytovém rehabilitačním a rekvalifikačním středisku Dědina a v rámci své dobrovolnické činnosti pomáhali v ústředí SONS vytvářet digitální archiv. Také pro polské dobrovolníky jsme zorganizovali poznávací akce a dle jejich zájmů je seznámili

s životem zrakově postižených v naší zemi. První mobilita skončila oboustrannou spokojeností.

Na projekt byla poskytnuta dotace 22 488 EUR Domem zahraničních služeb MŠMT, Národní agentura pro evropské vzdělávací programy.

Projekt TACMON

V září 2012 byl spuštěn projekt TACMON2 (TACtile MONitor), který navazuje na projekt TACMON z roku 2011. Cílem projektu je vyvinout nízkonákladovou technologii pro výrobu cenově dostupného interaktivního hmatového displeje schopného zobrazovat grafické informace i běžný braillovský text. Na tomto mezinárodním projektu spolupracuje 14 partnerů z 9 evropských zemí a je financován z prostředků Evropské komise. Projekt potrvá 30 měsíců a rolí SONS ČR je zastupovat „uživatelskou“ stranu.

Projekt Zapojování České republiky do evropských a světových struktur pomoci zrakově postiženým osobám

Projekt byl finančně podpořen z prostředků Vládního výboru pro zdravotně postižené osoby a byl využit jednak na další rozvíjení dosažené míry zahraničních kontaktů, jednak na užší spolupráci s řídicími orgány Evropské unie nevidomých (EBU) a podporu jejích aktivit na národní úrovni.

V roce 2012 se Mgr. Václav Polášek, člen Řídicího výboru EBU, zúčastnil tří zasedání tohoto výboru (leden 2012, Německo, Hannover; srpen 2012, Švédsko, Stockholm; říjen 2012, Rumunsko, Bukurešť).

Naše organizace také vyvíjela aktivity zaměřené na rozvoj bilaterálních vztahů s organizacemi stejného zaměření v sousedních zemích, díky které budeme mít v roce 2012 možnost participovat na projektech s mezinárodní účastí.

V rámci bilaterálních vztahů byly uskutečněny následující aktivity:

- Bratislava 21. – 23. 6. 2012 návštěva konference v Bratislavě zaměřené na audiopopisy (Prístupnosť audiovizných diel osobám so zrakovým postihnutím - prostriedok ich spoločenského začleňovania a informovanosti).
- Francie 15. - 16. 9. 2012 účast na konferenci zaměřené na podnikání nevidomých ViE - Support visually impaired people in business to beat the recession.

– Maďarsko (září) a Španělsko (listopad) – výměna zkušeností zaměřených na kompenzační pomůcky v rámci TACMON2.

– Německo 18. 12 2012 se uskutečnila bilaterální návštěva saského regionu, která se týkala rozvoje přeshraniční spolupráce.

Projekt také řešil zabezpečování celé agendy činností vyplývajících z povinností, které členství v EBU a WBU (Světová unie nevidomých) přináší, od získávání informací, jejich analyzování, překlady vybraných materiálů, jejich distribuci a uchovávání, přes aktivní komunikaci s jednotlivými členskými organizacemi či s individuálními členy komisí a řídícího výboru až po zabezpečování výjezdů na jednotlivá zasedání těchto orgánů, resp. pracovní semináře a konference.

Projekt byl dotován částkou 130 000 Kč.

KULTURNÍ AKTIVITY

Tyfloart 2012

V termínu 7. – 9. září 2012 se v Karlových Varech a v Ostrově uskutečnil jubilejní XX. ročník festivalu zájmové umělecké tvorby zrakově postižených amatérských umělců Tyfloart 2012. Nevidomí a slabozrací amatérští umělci se mohli přihlásit v následujících kategoriích: hudební, literárně-dramatické, výtvarné a rukodělné. Hudební a literárně dramatická část přehlídky se uskutečnila v kulturním domě v Ostrově (Mírové nám. 733, 363 01 Ostrov), tato část přehlídky byla veřejně přístupná. Výstava rukodělných a výtvarných prací autorů byla umístěna v salónku penzionu Hubertus (Mattoniho nábřeží 1193, 360 01 Karlovy Vary), tato část přehlídky byla neveřejná z důvodu omezené kapacity prostoru.

Součástí programu byl i workshop, který proběhl v salónku penzionu Hubertus, a kde podrobně všichni vystavovatelé popsali svá díla, používané techniky i způsob tvorby se zrakovým postižením. Zájemci si v rámci workshopu mohli vyzkoušet techniku, která se nazývá enkaustika.

Přehlídka Tyfloart pro některé účastníky funguje jako vítané završení jejich celoročního snažení formou veřejné prezentace jejich činnosti, zároveň ale i jako možnost setkání s ostatními zrakově postiženými amatérskými umělci, výměna zkušeností, poznatků. Celkem se festivalu zúčastnilo 74 přihlášených osob, z nichž

37 se aktivně prezentovalo v některé z kategorií (někteří účastníci festivalu dokonce v několika kategoriích zároveň).

Dny umění nevidomých na Moravě

V rámci kulturní a osvětové činnosti byl v roce 2012 zorganizován již 18. ročník festivalu Dny umění nevidomých na Moravě. V rámci tohoto festivalu byla prezentována nejen hudební, ale i výtvarná díla.

V roce 2012 bylo v rámci festivalu Dny umění nevidomých na Moravě realizováno celkem 17 koncertů a 1 divadelní představení. Tuto přehlídku, která probíhala od dubna do prosince 2012, doprovázela výstava obrazů tvořených technikou enkaustiky Mgr. Jaroslavy Bendové. Všechny akce festivalu se kromě osob se zrakovým postižením zúčastnila i široká veřejnost.

Akce DUN byly finančně podpořeny částkou 8 000 Kč z prostředků města Kroměříže a 45 000 Kč z prostředků Moravskoslezského kraje.

Milan Hradil a Pavel Pachman
při vystoupení v rámci Tyfloartu

Program DUN 2012

Datum	Místo	Typ akce	Program
25. 4.	Podkrovní sál městské knihovny v Prostějově	koncert	Koncert Pastelky
30. 4.	Sál evangelického sborového domu, Janáčkovy sady 1, Nový Jičín	koncert	Hudební večer (nejen) francouzských melodií, Petr Bazala a jeho žáci, klavír a akordeon
2. 5.	Společenský sál Knihovny města Ostravy, 28. října 2	beseda	OSTRAVSKÝ STRAKÁČ, Beseda s Evou Reinwaldovou, povídkářkou a redaktorkou českého časopisu pro nevidomé Ema.
2. 5. – 17. 5.	Společenský sál Knihovny města Ostravy, 28. října 2	výstava	Výstava obrazů Mgr. Jaroslavy Bendové
2. 5. – 30. 5.	Galerie Pasáž	výstava	Výstava kreseb dětí – žáků Lidové konzervatoře a Múziké školy Ostrava, „Když vidím, a když ne ...“
9. 5.	Společenský sál Knihovny města Ostravy, 28. října 2	koncert	Pěvecký recitál ostravské nevidomé sopranistky Pavly Čichoňové.
17. 5.	Společenský sál Knihovny města Ostravy, 28. října 2	beseda	Problematika komunikace s nevidomými a slabozrakými. Beseda a ukázky kompenzačních pomůcek a zvukových knih.
22. 5.	Bystřice pod Hostýnem	koncert	Klavír - Ráchel Skleničková
23. 5.	ZUŠ Kroměříž	koncert	Nevidomá klavíristka Ráchel Skleničková
24. 5.	Zlín	koncert	Zpěv - Pavla Čichoňová
4. 6.	Vsetín	koncert	Klavír, harmonika - Petr Bazala, Eliška Hasalíková
5. 6.	Městský dům kultury Petra Bezruče	koncert	Koncert pro mládež a večerní koncert pro veřejnost
5. 6.	Vizovice	koncert	Klavír, harmonika - Petr Bazala
3. 7.	Knihovna města Olomouce na pobočce Brněnská	vernisaž výstavy	Vernisaž výstavy obrazů - Jaroslava Bendová
3. 7. – 30. 8.	Knihovna města Olomouce na pobočce Brněnská	výstava	Výstava Mgr. Jaroslavy Bendové
31. 8.	Lhotka pod Bečvou	koncert	Václav Valášek se Skupinou

Datum	Místo	Typ akce	Program
4. 10.	Zlín	koncert	Kytara, zpěv - Milan Hradil
4. 10.	ZUŠ Frýdek_Místek	koncert	Pavla Čichoňová – zpěv, prof. Bárta – klavír doprovod
25. 10.	Valašské Meziříčí	vernisáž výstavy	Vernisáž výstavy obrazů - Jaroslava Bendová
25. 10. - 25.11.	Valašské Meziříčí	výstava	Výstava obrazů - Jaroslava Bendová
2. 11.	Zlín	koncert	Klavír - Petr Bazala
5. 11.	Zlín	koncert	Josef Černý a hosté
14. 11.	Zlín	koncert	Kytara, harmonika - Milan Hradil a Vratislav Kopečný
1. 12. a 2. 12.	Zlín	divadlo	Divadelní představení - soubor Verva
3. 12.	Zlín	vernisáž výstavy	Vernisáž výstavy obrazů - Jaroslava Bendová
3.-28. 12.	Zlín	výstava	Výstava obrazů - Jaroslava Bendová
4. 12.	Zlín	koncert	Kytara, harmonika - Milan Hradil a Vratislav Kopečný
16. 12.	Valašské Meziříčí	koncert	Klavír, harmonika, zpěv - Petr Bazala a Radek Žalud

Koncert ve Španělském sále

3. 12. 2012 proběhl 19. ročník galakonzertu SONS ČR. Své umění ve Španělském sále Pražského hradu předvedli běloruská klavíristka Anna Kukharenko, která provedla klavírní koncert Edgara Griega, a český barytonista Miroslav Orság, jenž zapěl Biblické písně od Antonína Dvořáka. Doprovod obstaral Komorní orchestr Národního divadla pod taktovkou Petra Vronského. Jako každý rok se konal koncert pod záštitou prezidenta republiky, tedy Václava Klause, a pod záštitou pražského arcibiskupa Dominika Duky. Tradiční ráz mělo rovněž předání Ceny ministra zdravotnictví ČR za práci ve prospěch zdravotně postižených občanů a za rozvoj zdravotně-sociální péče.

Další kulturní aktivity

V roce 2012 byly realizovány další kulturní akce lokálního charakteru a 4 koncerty Vokál klubu SONS:

6.5.2012 – Duchovní a Mariánské písně, Zlenice : kostel sv. Klimenta

16.5.2012 – Lidové a Mariánské písně, z díla Leoše Janáčka, Praha : Karlovo náměstí

16.11.2012 - Vystoupení Vokál klubu při příležitosti Poděkování poskytovatelům služeb osobám se zdravotním postižením, Praha : Rezidence primátora, Mariánské náměstí 1

14.12.2012 - Vystoupení zrakově postiženého Miroslava Orszaga společně se Západočeským symfonickým orchestrem, Mariánské Lázně : Společenský dům Casino

Všechny uvedené koncerty měly hojnou účast (v souhrnu cca 500 účastníků) a opět velmi dobrou úroveň a velký ohlas u posluchačů. O vystoupení Vokál klubu informovala regionální média.

Koncerty Vokál klubu a koncert ve Španělském sále byly realizovány za finančního přispění Ministerstva kultury ČR, které je dotovalo částkou 110 000 Kč.

**MINISTERSTVO
KULTURY**

ORGANIZAČNĚ - ADMINISTRATIVNÍ ČINNOSTI

V roce 2012 byly realizovány také organizačně-administrativní činnosti, které byly podpořeny dotací z Ministerstva zdravotnictví ČR (635 000 Kč). Cílem organizačně administrativních činností je zabezpečení ekonomické, administrativní a hospodářské agendy pro jednotlivá střediska a odbočky SONS ČR i pro organizaci jako celek tak, aby bylo zajištěno účelné hospodaření s finančními prostředky přidělenými státem, veřejnou správou či místní samosprávou na jednotlivé projekty SONS ČR.

Trvale se nám potvrzuje, že souhrnné zabezpečování nezbytných doprovodných ekonomických, hospodářských a dalších administrativních agend pro jednotlivá střediska a odbočky SONS ČR je jednoznačně nejvýhodnější možností z těch, které

se pro řešení této problematiky nabízejí. Tento způsob umožňuje snadněji formulovat koncepční záměry rozvoje organizace a v neposlední řadě vede i k úsporám počtu pracovníků a tím i ke snižování nákladů a zvyšování ekonomické efektivity jednotlivých činností.

STŘEDISKO VÝCVIKU VODICÍCH PSŮ

Středisko výcviku vodicích psů v Praze – Jinonicích zajišťuje komplexní servis jak v oblasti výcviku vodicích psů, tak v oblasti péče o klienty. V oblasti výcviku vodicích psů sahá činnost střediska od výběru a nákupu štěňat, přes jejich předvýchovu, veškerou veterinární péči až po výcvik zakončený zkouškou. V oblasti péče o klienty pak začíná předběžným školením zájemců o vodicí psy, pokračuje přípravou klienta k používání specifické pomůcky – vodicího psa, sestavením optimální dvojice člověk-pes, dále pak pokračuje přes předání vycvičeného psa v pobytové části střediska, poskytnutí pomoci při vzájemném sžívání až po následnou pomoc při orientaci přímo v místě bydliště klienta. Středisko poskytuje klientům pomoc a podporu po celou dobu života jejich psa. Vodicí pes je pro nevidomého nejen pomocníkem při jeho samostatném pohybu, ale mnohdy je mu také přítelem otevírajícím mu možnost komunikace s jinými lidmi.

Činnost střediska lze realizovat díky příspěvkům krajských poboček úřadů práce, které dostávají jednotliví žadatelé o vodicího psa, a díky sponzorům a drobným dárcům. Péče o zrakově postižené klienty je registrovanou sociální službou, která byla v roce 2011 finančně podpořena i ze strany MPSV.

Výstupy střediska za rok 2011 jsou následující:

Informační akce pro potenciální klienty, veřejnost, výjezdy, exkurze, přednášky

akce pro osoby se zdravotním postižením	2
akce pro veřejnost	6
exkurze, přednášky pro studenty všech typů škol	16

Školení žadatelů o vodící psy

celkem se zúčastnilo 3 klientů

Nové žádosti o psy - 3 klientů

Pobyty klientů v SVVP

při předávání 9 klientů

po předání 8 klientů

Následné služby po předání psa

pravidelné klientské dny v SVVP 40 dnů

návštěvnost je průměrně 10 klientů

letní týdenní soustředění 26 účastníků

soutěže s vodícími psy 70 klientů

Vycvičeno a předáno vodících psů

vycvičeno vodících psů 19

předáno vodících psů 19

Nakoupeno a odchováno štěňat

nakoupeno štěňat	7
vlastní odchov štěňat	14

Vyřazeno z výchovy a výcviku

celkem	15 psů a štěňat
z toho štěňata z povahových důvodů	1
štěňata ze zdravotních důvodů	5
štěňata úhyn	0
psi ve výcviku z povahových důvodů	7
psi ve výcviku ze zdravotních důvodů	5

Soutěž vodících psů Blansko

Důraz na velmi přísné sledování zdravotního stavu štěňat a dospělých psů, vytváření vlastní chovné linie pro konzistentní přísun štěňat vhodných pro výcvik má pro uživatele vodících psů z dlouhodobého hlediska jednoznačně pozitivní účinnost, i když finanční náročnost služby tím stoupá.

Na konci roku 2011 prošlo Středisko výcviku vodících psů úspěšným auditem Mezinárodní federace vodících psů (International Guide Dog Federation) po patnácti letech činnosti a tím bylo potvrzeno členství v této organizaci na další období.

DOBROVOLNICKÁ SLUŽBA

Program dobrovolná pomoc lidem se zrakovým postižením je dlouhodobě akreditován u Ministerstva vnitra ČR - v roce 2012 byla udělena SONS ČR opět akreditace na následující 3leté období (2013–2016). Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých vystupuje v programu jako organizace vysílající dobrovolníky pro zrakově postižené občany do TyfloCenter (se kterými je uzavřena smlouva o spolupráci), i přijímající, kdy dobrovolníky uplatňuje na svých pracovištích. Do programu je zapojeno v současné době celkem 11 pracovišť SONS (Opava, Šumperk, Jeseník, Zlín, Vsetín, Kyjov, Prostějov, Nový Jičín, Olomouc, Blansko a Přerov) a 3 TyfloCentra (Jihlava, Olomouc, Plzeň).

Regionální koordinátoři uzavírají s dobrovolníky smlouvy o dobrovolné činnosti. Preferujeme dlouhodobou dobrovolnickou činnost. Pro zapojení dobrovolníka do programu vyžadujeme čistý trestní rejstřík (každý dobrovolník odevzdává výpis z rejstříku trestů). Pokud je dobrovolník mladší 18-ti let, je po něm vyžadován také souhlas zákonného zástupce s činností. Každý dobrovolník je samozřejmě pojištěn a prochází školením v místě svého působení (TyfloCentrum, SIA nebo odbočky SONS) pod vedením koordinátora dobrovolníků. Tento koordinátor je dobrovolníkům a klientům k dispozici pro řešení různých nenadálých situací v rámci programu a hlavně zpočátku k úvodnímu „rozpohybování“ komunikace mezi dobrovolníkem a klientem. Dohlíží na chod programu ve svém zařízení. Jeho funkce je normativní i podpůrná, stejně tak jako funkce koordinátora programu, který sídlí v Praze a má na starosti kompletní správu programu vůči koordinátorům dobrovolníků.

Dobrovolník se může zapojit do skupinových aktivit s několika klienty (např. tvořivé dílny, účast na rekondičních pobytech a výletech, pomoc při skupinových sportovních

aktivitách - zvuková střelba apod.) pořádaných ve střediscích SIA SONS popř. v TyfloCentrech nebo může spolupracovat individuálně s jedním klientem. Dvojice dobrovolník – klient je utvořena tak, aby maximálně vyhovovala oběma stranám. Co se týče společných aktivit, zde je výčet alespoň některých: realizace výletů (pěší turistika, dvojkolo), společné plavání, návštěvy posilovny či jiné sportovní aktivity, návštěvy kulturních představení, posezení v kavárně či restauraci a mnohé jiné akce pořádané pro zrakově postižené občany (hmatové výstavy, soutěže v dovednostech zrakově postižených lidí). Dále spolu mohou trávit volný čas luštěním křížovky, společným čtením knihy či časopisu, vykonáváním nejrůznějších domácích prací, jako je vaření, kutilství apod.

Dobrovolník může pomoci při nákupech i v zapojení nevidomého do společenského života v blízkém i vzdálenějším okolí. Výčet aktivit není konečný a záleží na možnostech, zájmech a přáních jak zrakově postiženého člověka, tak dobrovolníka a na jejich domluvě, jak chtějí společný čas trávit.

V roce 2012 bylo registrováno 135 dobrovolníků.

AKTIVITY FINANCOVANÉ Z EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V roce 2012 byly z prostředků Evropského sociálního fondu realizovány 3 projekty:

- Využití moderních technologií při integraci osob se zrakovým postižením na trh práce (15.12.2010 – 15.12.2012), financovaný z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost OPLZZ, jehož cílem byla rekvalifikace 20 osob (rekvalifikací prošlo úspěšně 17 osob z 20) se zrakovým postižením v oboru Operátor digitálního přepisovacího systému, pracovní podpora těchto osob a jejich umístění na otevřený trh práce (5 452 951 Kč).
- Specializace pedagogických pracovníků na výuku prostorové orientace zrakově postižených (1.2.2011 - 31.1.2013), financovaný z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost OPVK, jehož cílem je proškolení 64 osob z celé ČR v didaktice prostorové orientace a samostatného pohybu v různém prostředí spolu s osvojováním techniky ovládání a racionálního používání bílé hole (6 226 358 Kč).
- Vzdělávání pracovníků poskytovatelů soc. služeb pro osoby se zrakovým postižením (1.5.2011 - 30.4.2013), financovaný z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost OPLZZ, jehož cílem je zajistit specifickou nabídku vzdělávání pro sociální pracovníky a pracovníky v soc. službách pracující s osobami se zrak. postižením, a tím vytvořit komplexní systém vzdělávání těchto pracovníků, který zatím v režimu zákona 108/2006 Sb. neexistuje (5 582 430 Kč).

Projekt financovaný z OPVK je určen zájemcům z celé ČR, kteří více než z 50 % pracují mimo území hlavního města Prahy a projekty z OPLZZ jsou určeny zájemcům z celé ČR kromě hlavního města Prahy, což souvisí jednak s podmínkami financování projektů a jednak také s dlouhodobou strategií SONS ČR, která je zaměřena na podporu činnosti v regionech, a to i v oblastech, kde nejsou jiné služby pro osoby se zrakovým postižením dostupné.

Na konci roku 2012 byl schválen nový projekt zaměřený na rozšíření informovanosti v oblasti finanční gramotnosti Finanční gramotnost jako nástroj uplatnění na trhu práce pro osoby se zrakovým postižením (1.1.2013 – 31.1.2015). Tento projekt je financovaný z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost OPLZZ a je určený osobám do 65 let a je regionálně cílený (konkrétně do Karlovarského, Ústeckého, Libereckého, Středočeského, Libereckého, Pardubického, Královéhradeckého, Moravskoslezského, Olomouckého, Zlínského a Jihomoravského kraje). Vzhledem k očekávanému nadpolovičnímu počtu účastníků projektu z řad osob ve věku 50+ je tento projekt realizován v rámci EY 2012, Evropského roku stárnutí a mezigenerační solidarity a bude obsahovat informace o výsledcích projektu v oblasti podpory aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity.

Evropský rok **aktivního stárnutí**
a **mezigenerační solidarity 2012**

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

15. listopadu 2012 se konal v Domě služeb pro nevidomé v Krakovské 21, Praha 1 Den otevřených dveří. V budově sídlí SONS ČR, Tyfloservis o. p. s. a TyfloCentrum Praha o. p. s. Na návštěvníky čekali pracovníci jednotlivých oddělení za pootevřenými dveřmi, aby jim popsali svou práci, případně ukázali pomůcky apod. Vedle toho měly kolektivy, zejména z pražských středních škol, možnost využívat v rámci prohlídky služeb a výkladu našich průvodců (v čele s PhDr. Jiřím Reichlem a Mgr. Viktorem Dudrem).

Celkem Den otevřených dveří navštívilo přibližně 250 osob, hlavně z řad odborné veřejnosti-studentů, pedagogů, pracovníků úřadů práce apod., ale rovněž tak členů SONS z celé ČR. Přišli se podívat i příslušníci Policie ČR z oddělení v Krakovské ulici, kteří uvítali možnost seznámit se blíže s životem těžce zrakově postižených osob a nabídkou poskytovaných služeb, neboť často pomáhají a radí v případech, kdy osoby s těžkým zrakovým postižením nebo jejich blízcí Dům služeb hledají.

SBÍRKOVÁ ČINNOST

Rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy č.j. S-MHMP/485723/2010 ze dne 7.6.2010 byla Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých povolena veřejná sbírka se zahájením dne 20. 9. 2010 a termínem ukončení dne 13. 4. 2013 (tato veřejná sbírka navazovala na veřejnou sbírku povolenou Magistrátem hl. m. Prahy č.j. MHMP/396807/2007 ze dne 19. 9. 2007 se zahájením dne 10. 10. 2007 a termínem ukončení dne 19. 9. 2010).

Bílá pastelka – prodejci Praha

Účelem sbírky je získávání finančních prostředků na podporu nevidomých a těžce zrakově postižených občanů, která zahrnuje následující programy:

- výuku prostorové orientace, vytvoření či zlepšení dalších návyků a dovedností směřujících k začlenění do společnosti (další rehabilitační kurzy jako např. sebeobsluha, čtení a psaní bodového písma, práce s počítačem, reedukace zraku, nácvik vnímání a vytváření reliéfních vyobrazení, nácvik sociálních dovedností a nácvik obsluhy speciálních pomůcek),

- odborná poradenská činnost (odborné sociální poradenství, poradenství ohledně architektonických bariér), provoz půjčoven rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, navigační systém pro nevidomé, digitalizace textů, vydávání periodik pro osoby se zrakovým postižením, průvodcovské předčitatelské a další odborné služby.

Sbírka se realizovala těmito formami:

- a) Veřejná sbírka se prováděla formou sbírkových pokladniček ve tvaru plyšových labradorských retrievrů. Tyto pokladny jsou umístěny na celém území České republiky. Sbírky se prováděly pravidelnými výběry jednou až dvakrát ročně pověřenými pracovníky naší organizace za účasti zástupce místního úřadu.
- b) V rámci projektu Bílá pastelka byla uzavřena smlouva s občanským sdružením „Fórum dárců“ na možnost získávání finančních prostředků od uživatelů mobilních telefonů i pevných linek prostřednictvím služby DMS.
- c) Dne 17. října proběhl 13. ročník sbírky Bílá pastelka. Bílá pastelka je celostátní veřejná sbírka, která se tradičně koná u příležitosti Mezinárodního dne bílé hole, jejím hlavním pořadatelem je Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS ČR) spolu s Tyfloservisem, o. p. s. a krajskými Tyflocentry. Prodejním předmětem byla „bílá pastelka“ v hodnotě 20 Kč. Záštitu převzala předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslava Němcová. Do ulic v celé ČR celkem vyrazilo 2 600 dobrovolníků, kteří prodejem bílé pastelky v hodnotě 20,- Kč utřžili 1. 871 500,- Kč. Oproti roku 2011 jde o nárůst výtěžku o přibližně 120 000,- Kč.

15. 11. 2012 Bílá pastelka symbolicky vyvrcholila v prostorách Rezidence primátora hl. m. Praha v rámci akce Poděkování nejlepším. Krajští vítězové o nejplnější kasičku sbírky Bílá pastelka byli vyhlášeni, obdrželi ceny od Seznamu.cz, hl. m. Praha a podnikli exkurzi do Senátu Parlamentu ČR.

Finanční prostředky získané sbírkou se ukládaly na účet, k tomu účelu zřízený v České spořitelně, č. účtu 19-0099663399/0800. V roce 2012 bylo celkem vybráno 6 407 961 Kč. Veškeré sbírkou získané finanční prostředky, které nebyly vyčerpány,

byly převedeny k čerpání do roku 2013. V účetnictví byla sbírka vedena samostatně pod zvláštním číslem a veškeré doklady jsou uloženy u pořadatele sbírky.

Hlavní partner sbírky:

Hlavní mediální partner:

Mediální partneři:

Partneři:

SEZNAM DÁRCŮ, KTEŘÍ V ROCE 2012 DAROVALI ALESPŮŇ ČÁSTKU 10 000 KČ.

Dárce	Částka	Dárce	Částka
ASIANA s.r.o.	15 000,00 Kč	Jednota - Havířov	10 000,00 Kč
Tereos TTD	20 000,00 Kč	Nadace Vodafone	788 040,00 Kč
Synthon s r o.	10 000,00 Kč	Nadace Vodafone	23 528,00 Kč
INDET SAFETY	10 000,00 Kč	Nadace Olgy Havlové	20 000,00 Kč
Lions club	32 424,00 Kč	Nadace nadaných	10 000,00 Kč
Fuji Koyo Czech s r o.	10 000,00 Kč	Nadace Charty 77	100 000,00 Kč
Johnson Controls	18 615,00 Kč	Nadace ČEZ	60 000,00 Kč
Sulko s r o.	10 000,00 Kč	Jihomor. komun. nadace	10 000,00 Kč
TEVA Czech Industrie	10 000,00 Kč	Nadace Presiosa	15 000,00 Kč
Procter and Gamble	15 000,00 Kč	Nadační fond Mathilda	30 000,00 Kč
LIONS Club Teplice	10 000,00 Kč	Jarmila Hrabáčková	10 000,00 Kč
Lions Club Tábor	20 000,00 Kč	Hlaváč	10 000,00 Kč
BEHR Czech s r o.	11 637,00 Kč	Tomáš Svoboda	10 000,00 Kč
GE Money Bank	24 750,00 Kč	Ivan Borecký	10 000,00 Kč
AXL a. s.	10 000,00 Kč	Mgr. Ladislav Borkovec	10 000,00 Kč

BEHR CZECH s r o.	13 390,00 Kč	Jaroslav Sládek	10 000,00 Kč
Technické laboratoře	30 000,00 Kč	Petr Konečný	20 000,00 Kč
Průmyslová keramika	60 000,00 Kč	Stanislav Pěkný	10 000,00 Kč
MD Let s r o.	10 000,00 Kč	Kovář Jan	20 000,00 Kč
SOMARO CZ	30 000,00 Kč	Ing. Lubomír Procenko	20 000,00 Kč
RWE Energie	60 000,00 Kč	Ing. Marta Procenková	20 000,00 Kč
TEVA Pharmaceuticals	50 000,00 Kč	František Kasal	10 000,00 Kč
SCHOTT FLAT GLASS	10 000,00 Kč	Grafici SČVG Hollar	41 190,00 Kč
EVERSTAR s r o.	20 000,00 Kč	Petr Hares	10 000,00 Kč
DCK Holoubkov	25 000,00 Kč	Stanislav Čoupek	10 000,00 Kč
ON SEMICONDUKTOR CZE	10 000,00 Kč	Petr Pavlík	10 000,00 Kč
CS Cabot s r o.	10 000,00 Kč	Ing. Jan Slowik	10 000,00 Kč
Economia a. s.	100 000,00 Kč	Ing. Jan Sniegon	30 000,00 Kč
Jednota, spotřební družstvo	10 000,00 Kč	Bc. Jiří Látal	25 000,00 Kč
ČSOB a. s.	15 000,00 Kč	Ing. Jiří Kulas	10 000,00 Kč
Michal Flek	10 000,00 Kč		